PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК VIII ЛИПЕНЬ — JULY, 1967 ЧИСЛО 7

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ
РІК VIII — ЛИПЕНЬ, 1967 — Ч. 7
Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія
Наталя Когуська — редакторка, Анна Токарик — голова Союзу, Ольга Войценко, Савеля Стечишин, Катерина Міськів, Тоня Горохович, д-р Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN
JULY, 1967 — VOL. VIII
Monthly Publication — No. 7

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $4.00
Subscription in other countries 4.50
Single copy ..... .50

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці: **Олена Кульчицька — Літо. Ліногравюра.**

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи. Дописи, які поміщуються в інших часописах, редакція містити не обіцює — уникаємо повторювання.
Не поміщені рукописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначенним застереженням.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Богдан Ігор Антонич — Молитва 1
Леся Храплива — Діти й літо 1
Н. Когуська — Галя Лазарук-Гендерсон 3
Н. К. — З конференції 5
Т. Горохович — „Розстріляйте поетів на світанні,.. 8
Наталія Кібець — Велика гроза 11
Джо Карсон — Матріярх Канади 13
Василь Єрошенко — На березі 15
Prof. M. J. Monod — The Importance of Preserving and Improving the Language of Your Forefathers 16
Second National Conference on Canadian Slavs 17
Helen Hnatyshyn — International Affairs 18
Лариса Килимник — Гурток Книголюбів 20
Відділ для дітей 22
Громадська і родинна хроніка 24
Річні звіти відділів 31
Іванна Вахна — Народня вишивка 33
Домашнє господарство 33

—x—

ОПОВІСТКА

Повідомляємо наших читачів, що наступне число журнала з серпня не вийде. Це місяць вакацій для редакції.

Всі надіслані, а досі не поміщені матеріяли будуть видруковані в наступних числах по вакаціях, головно громадська і родинна хроніка.

Адміністрація журнала буде функціонувати, тому всякі дальші матеріяли для журнала, передплати та інше висилати як звичайно на адресу „Променя".

РЕДАКЦІЯ.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (Українські народні вишивки і взори) $4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК $1.75
КУХОВАРСЬКА КНИЖКА — написала Савеля Стечишин $5.50
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — написав проф. Л. Білецький $1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — написав М. Ломацький $3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — написав М. Ломацький $3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — написав Митрополит Іларіон .50
Я ВЕРНУСЯ — написав О. Крамар ..... .50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — написав Л. Мосендз $6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — написала Рома Гаук $1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ .20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — написала Н. Когуська ..... .50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — написала Марія Пастернакова $3.00
БАТЬКИ І ДІТИ — написала Тоня Горохович $1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ $1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ $1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ $1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК $2.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі $4.25
— брошурована $3.00
СТАТУТ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ..... .25
ВІДЗНАКА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ $2.50
ЛОЖЕЧКА З ВІДЗНАКОЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ $3.50

Також маємо слідуючі речі, які радо вишлимо на ваше замовлення:
— РЕФЕРАТИ НА РІЗНІ СВЯТА І АКАДЕМІЇ
— ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ
— ПРОГРАМИ ПРОДОВЖЕННЯ ПРАЦІ У МОЛОДШИХ ВІДДІЛАХ СУМК

Замовлення разом з грішми висилайте на адресу:
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК VIII ЛИПЕНЬ, 1967 Ч. 7

Діти й літо

Ці слова не тільки звучать подібно, але в сполуці саме й ставлять нові та великі завдання перед батьків, а головно, перед матерів.

Час літніх вакацій дитина має зовсім для себе, він здається їй зовсім вільним від усяких обов'язків. Одначе розумна мати знає, що продовж цих двох-трьох місяців вакацій дитина так же росте й розвивається, як продовж решти року. І не можна залишити її на такий довгий час без мети, без бажання осягнути щонебудь, без належного проводу. Бо тоді дитина занидіє, розлінивіє, втратить довіря до себе самої.

Безперечно, всі вимоги розумно зорганізованого дозвілля сповняють дитячі табори й оселі. Їх ріст з року на рік свідчить найкраще, що батьки оцінюють належно їх вартість. Та ще, видно, є такі люди, які раді пожертвувати свій час і сили, щоб дати нашим дітям всі ці радощі спільного, змістовного таборового життя. Цим людям належиться безумовно найвище признання й пошана.

Але самим табором не вичерпується відповідальність батьків за доцільно проведені вакації дитини. Табір триває найдовше місяць, і це психологічно добре обгрунтоване. Отже поза табором остається ще досить часу. Безперечно, що й у той час належить дитині якнайбільше води, сонця, руху, зелені й повітря. Але це не все! Це небувала нагода батькам, зжитися ближче з дітьми, нав'язати сильніші почування поміж ними і собою, закріпити їх гарними спільними переживаннями. Впродовж року дитина зайнята і батьки зайняті. Життя в родині звужується часто до полагодження тільки необхідних спільних буденних справ, а на плекання духових зв'язків часу мало, а то й нема. Тим саме такий цінний вакаційний, вільний для батьків і дітей, час. Є час батькам поговорити з дітьми про те, що вони думають і відчувають. Є час розказати дітям щось більше про їх рідню та рід, про небачену Батьківщину. Не так, як пише підручник географії в школі, а так, як переживали її батьки, для яких вона була самозрозумілою обставиною побуту.

Є час погратись спільно, чи пережити спільно радість української пісні, цього чинника, що так чудотворно вміє лучити почування людей.

Є час батькові помайструвати разом з синами, а мамі передати дочкам вміння вишивати, цю традиційну гордість кожної українки. Та й досвід свого ведення домашньої господарки схоче вона теж колись передати дочкам!

Спільна розвага, праця й осяги, спільні щирі розмови батьків з дітьми не лиш наближають їх духово та допоможуть в майбутньому перемогти спільно неодну важку хвилину непорозумінь. Вони теж допоможуть дитині закоренитися глибше в українському світі, дадуть їй почуття, що вона людина не без роду та традиції. Що навпаки — вона вийшла з повноцінного та гідного пошани середовища.

І є ще одна ділянка, яка особливо вимагає доповнення в час вакацій: це читання українських книжок. Знаємо, що час дитини, який вона сама ледве спостерігає, точно передбачений на те, щоб набралася вона всіх потрібних на все життя звичок. Одна добра нагода до цього, змарнована в дитинстві, може відбитися некорисно на всьому житті.

Богдан Ігор Антонич

МОЛИТВА

Боже, чи Ти знаєш, як нам віри треба —
більше, як насущного, черствого хліба,
чи Ти знаєш нашу тугу ввиш, до неба,
як тяжить щоденщими колиба.

Як треба усміху Твойого,
як радости серцям,
як оборони від усього злого,
як сонячної віри треба нам.

Як блакитної квітки надії,
як великої правди — сонця уночі,
як золотої рівноваги дійсности і мрії,
як гармонії душі.

Боже, нам Об'явлення треба знову,
нас січуть осінні сумніву дощі.

Хай почуємо ми Полум'яну Мову
в горіючім кущі.

Так і з читанням українських книжок. У шкільному році небагато часу остає на їх читання — або, щонайменше, це дуже вигідне оправдання багатьох батьків. А тим часом дитина росте з дня на день і ростуть та змінюються її зацікавлення. Мусять з ними рости і спроможність їх заспокоїти, і то саме українською книжкою. Якщо її в житті нашої дитини не буде, і то в достатній кількості, чужомовна книжка візьме верх і буде витискати українську щораз більше зі свідомости дитини. Буде відчужувати її від усього, що українське.

А є тільки один спосіб, як навчитися читати до тієї міри, щоб читання сталося бажаною розвагою, а це: якнайбільше читати.

Книжка на вакаціях не лиш не попсує дитині всіх літніх приємностей, але навпаки, виповнить їх захоплюючим змістом, дасть нові теми до спільних розмов з батьками, а іграм на дозвіллі дасть більше чару, ширший полет уяви.

Вакації вже за плечима. Нехай же в наших вакаційних клунках не забракне українських книжок для дітей. Бо книжок цих маємо немало, можна їх дістати в кожній українській книгарні; чи замовити у видавництві, а й ціни їх, порівнюючи з іншими вакаційними видатками — смішно низкі.

А зрештою — чи може бути щось надто дороге для батьків, коли йдеться про добро їх рідної дитини?

Леся Храплива.

Ювілейний З'їзд – 40-річчя
СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ,

відбудеться в днях 13, 14, і 16-го липня, 1967 р. в залях Катедри Св. Володимира, 404 Бетирст вулиця, Торонто, Онтаріо

Четвер — 13-го липня

7:00—8:00 год. вечора

— Реєстрація делегаток і гостей

8:00—10:00 — Офіційне відкриття з'їзду Союзу Українок Канади (окрема сесія)
— Молитва
— Вшанування пам'яті померших членок
— Вибір президії
— Добір номінаційної та резолюційної комісій
— Одобрення протоколу з минулого з'їзду
— Слово голови Союзу Українок Канади
— Привіти: голів пров. екзекутив
голів торонтонських відділів
делегаток

10:00 — Чайне прийняття для всіх присутніх (заходом Пров. Екз. Союзу Українок Східньої Канади)

П'ятниця — 14-го липня

10:00 год. рано

— Офіційне відкриття загального з'їзду СУС
— Спільна сесія СУС
— Продовження спільної сесії СУС

6:30 вечора — ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ Союзу Українок Канади

ПРОГРАМА БЕНКЕТУ:

— головну промову виголосить пані Савеля Стечишин
— Спеціяльні вшанування
— Завершення проєктів Союзу Українок Канади з нагоди Століття Канади:
— „Дорогами сорокріччя"
— Проголошення стипендії
— Відкриття Образотворчого Проєкту виконає пані Денисон, дружина посадника міста Торонта (9-та год. вечора)
— Після відкриття відбудеться прийняття, ювілейний торт і чай.

Субота 15-го липня

9:00—10:00 год. рано — Продовження окремої сесії Союзу Українок Канади
— Дискусія над звітами урядниць центральної управи

10:00—11:00 — Теми до дискусій —
— Музей
— Молодші відділи СУМК — пані Н. Базюк
— Садочок — пані С. Маґус

12:30—1:30 — ОБІД (зах. СУК від. Тризуб)

1:30— Продовження окремої сесії Союзу Українок Канади:
— Резолюції
— Статут — додаток і зміни
— Ділові справи
— Склад центральної управи

7:00 вечора — БЕНКЕТ СУС

Неділя 16-го липня

10:00 рано — Служба Божа в Катедрі Св. Володимира
— Спільний обід всіх учасників з'їзду
—Офіційна передача уряду

7:00 вечора — Концерт

Галя Лазарук-Гендерсон

На початку 1967 року в м. січні Давфинська Жіноча Рада з нагоди сторіччя Канади відзначила 12 жінок за спеціяльні суспільні заслуги. Одною з тих відзначених була пані Галина Лазарук-Гендерсон з Давфину. Відзначення відбулось певною церемонією, що його провела голова Манітобської Жіночої Ради пані Г. Мирфі з Вінніпегу.

Суспільні заслуги пані Галі справді гідні уваги, як українки, то так і горожанки Канади. При кінці 1966 року в м. жовтні Галя Лазарук-Гендерсон була вибрана до Шкільної Ради округа Давфин і Окир, а в січні 1967 року була перевибрана поважною скількістю голосів на цей пост на каденцію двох років. Та це найновіші досягнення пані Галі. Вона має за собою ряд інших громадських і суспільних заслуг.

Коли доведеться вам зустрінутись з пані Галею, вона привітає вас теплою усмішкою і насамперед спитає як вам поводиться. В її голосі ви відчуєте спокій і погідність духа. Та й чи міг би хто почуватись інакше в присутности пані Галі? Навіть і в той час, коли у неї повні руки праці, а можливо й турботи, вона зуміє зберегти рівновагу і ви почуваєте себе вільно в приємній з нею розмові.

Галя Лазарук-Гендерсон уроженка Канади і належить до тої ґенерації, яку ми з гордістю звемо двомовною. Батько її Василь Лазарук був довголітнім учителем державної школи в Манітобі, мати Осипа. В родині панував український дух, а рівночасно життя вело дорогами праці серед суспільства.

Освіту здобувала пані Галя в різних періодах: покінчила учительський семінар, учителювала 15 років в державній початковій і вищій школах в Манітобі. Опісля записалась на комерційний курс в Суксес Комершіял Коледж у Вінніпезі, а покінчивши, одержала посаду інструктора машинопису в тій же Колегії, де викладала через два роки. По цім переїздить до Давфину, одержує позицію голови департаменту Давфин Каледж Інститут, де виконує обов'язки через два роки та студіює музику, до якої має велике замилування і дар.

Галя Лазарук-Гендерсон є матірю двох синів — старший син має 12 років, молодший 7. Чоловік пані Галі Я. Гендерсон є управителем (cales manager) в радіостанції СКДМ в Давфині та одним з директорів цьогорічного Канадійського Національного Фестивалю в Давфині.

В українськім громадськім житті Галя Лазарук — Гендерсон бере активну участь. Особливі її заслуги в музичній мистецькій ділянці. Через довгі роки вона є дириґентом церковного і світського хору при Українськім Народнім Домі, сформувала також жіночий хор. Зі своїми хорами вона час від часу виїжджає в інші українські осередки. Під час величавого фестивалю в Давфині минулого літа цей хор чарував українськими піснями тисячі слухачів. Належить пані Галя до Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки в Давфині і цього року виконує обов'язок заступниці голови. Вона також час від часу дописує до нашого журнала.

Однак пані Галя відома в цілім Давфинськім окрузі в Манітобі і Саскачевані через свої радіо-програми станції СКДМ, які подає своїм слухачам вже через 11 років. Спочатку це були 10-хвилинні програми, а тепер вони тривають годину і пів кожного дня від понеділка до п'ятниці — це розмова з слухачами, а в неділю півгодини в обидвох мовах — українській і англійській. Одною з її популярних програм є господарська частина для жінок: приписи страв, печива, господарські поради і віджива, музика в рідній мові, вітання в день уродин та інше. Пані Галя одержує багато листів від українських слухачів. Дозволимо собі помістити кілька уривків таких листів:

...Тавн Готель у Давфині робить велику прислугу українській справі, передаючи поздоровлення і українські пісні по радіо. Не одній родині старшого віку ця передача витискає з очей сльози радости, чуючи живе рідне слово і українську пісню по радіо. З Вашої радіостанції українське Різдво є в дійсности присвячене для українців в Канаді. Це треба завдячувати найбільше Вашій умілости і присяті. Мене самого, як і інших воно чарує, бо в нім відчувається подих українського традиційного духа, що огріває серце кожного щирого українця.

о. Ярослав Пук,
Теодор, Саск.

— — — — —

...В неділю 15 березня я був здивований, коли почув моє ім'я, що було першим на програмі. Я був зворушений до сліз, тимбільше, що я вже девятий місяць хворий, хоч потрохи встаю... Дуже щиро дякую Вам, що не відмовили моїй дружині. Труд, який завдаєте собі дійсно є великою посвятою з Вашої сторони для многих українських людей.

Ваша звучна дикція в англійській і українській мовах, не є те саме, що аматор на сцені скаже деклямацію. Листи звернені до Вас не всі писані на машинці, часом і не знати хто писав, однак даєте собі раду. Для старших людей це є щось надзвичайне почути через радіо, що про них не забувають діти, дальше родина і приятелі.

Програма через радіо СКДМ і впорядчики українських програм, як церковні Богослуження, різдвяні коляди мають велику ціль і значення для українського народу...

Михайло Мисак,
Керот Ривер, Саск.

— — — — —

Дуже все мило слухати Ваші українські програми тут у Саскачевані через станцію СКДМ з Давфину. Дуже приємно все чути Ваш чистий мельодійний голос в рідній мові і Ваші щирі побажання для наших старших горожан піонерів Канади. Бажаємо Вам найкращих успіхів, щастя і здоров'я на цей Новий Рік і аби Ви далі продовжали цю гарну і культурну програму. Хай Вас Бог благословить за всі Ваші добрі та щирі вчинки для добра нашого українського народу...

Марія і Степан Черевики,
Норквей, Саск.

— — — — —

...З вдячности за Вашу таку цінну працю почерез радіостанцію СКДМ пишу Вам пару слів, бо нічого в світі немає гарнішого як своє рідне слово, яке так прекрасно звучить, чи то в мові, чи в піснях. Дай Боже, щоб Ви прожили многі літа і тішили наші українські серця рідною мовою і піснею. Ваш церковний хор є чудовий і ніколи не можу пропустити Служби Божої, яку передаєте почерез СКДМ...

Катерина Магер,
Кемсак, Саск.

Засилаю Вам поздоровлення. Хай Вас Христос Бог благословить добрим здоров'ям, довшим віком разом з Вашим дорогим мужем за Вашу прихильність до народу... Ваша програма є великою радістю для нашого народу. Я старенька, а куди піду, то чую, як Вас величають за Вашу прихильність до наших людей. Ми так уже чекаємо Вашої програми, а як слухаємо, то відчуваємо велику радість, наче ми в рідним краю...

(Підпису немає), Роблін, Ман.

— — — — —

А ось інший лист:

Складаю від себе і від своєї дружини щирі гратуляції за таку велику перемогу у нинішнім голосуванні на шкільних тростів. Воно так сталось як ми бажали і ми з того дуже горді. І ми бажаємо у наступній Вашій праці якнайкращих успіхів. І дай Боже, щоб Ви і ми дожили до того, аби Ви засідали за великим столом у парляменті Канади.

Василь і Анна Підлипні.
Давфин, Ман.

— — — — —

Це лише маленька частина з уривків тих численних листів, що їх одержує Галя Лазарук-Гендерсон, як вияв признання й оцінки за її віддану працю для свого народу. Прилучуємо й наше щире, сердечне слово до тих багатьох побажань.

Наталя Когуська.

Що цікавого в світі

Багато людей захоплюється колектуванням певних речей. У часописах нерідко можна прочитати про унікальні цінні колекції картин, репродукцій, монет, медалів зібраних за тривалий час певними особами. Існує навіть всесоюзне товариство, що об'єднує колекціонерів. Вони з різних країн підтримують між собою тісні зв'язки, ведуть інтенсивний обмін, поповнюють свої збірки.

Знаєте, як називаються любителі різних видів колеціонування?

Ті, що збирають поштові марки-філателісти.

Колекціонери сірникових етикеток — філлуменісти.

Збирачі монет ріжніх епох — нумізмати.

Паперові грошові знаки старих випусків можна побачити у біоністів.

Любителі художніх листівок — філокартисти.

Колекціонери музичних записів називають філофоністами.

„РОЗСТРІЛЯЙТЕ ПОЕТІВ НА СВІТАННІ, (...) ІНАКШЕ ПОЕТИ ВАС ЗАБ'ЮТЬ"

Нас зараз не цікавить те — кого мав на увазі поет В. Коротич, пишучи ці слова. Наводимо їх на те, щоб мати ще один переконливий голос в тому, яку велику силу має для життя народу поетичне слово, література. Кажуть, що історія є вчителькою життя. А література, не тільки вчить, — вона є самим життям. Адже в ній знаходимо не тільки думи, переживання, уявлення про майбутнє і про всесвіт, змагання до краси, правди, добра даного народу, але повноту його духа в найкращій одежі, що нею є мова цього народу.

Колись М. Грушевський, закінчуючи свою „Історію Української Літератури" Київської доби сказав: „в процесі праці, вглиблюючись в студії словесних пам'яток, я дістав стільки чисто естетичних приємностей, стільки глибоких відчувань інтимного зв'язку з тими далекими переживаннями, що рішив приложити особливі старання до того, аби естетична і психологічна сторона старої творчости якнайживіше виступила в моїм огляді"[1]). І справді, — читаючи працю М. Грушевського, ми розуміємо, чому вчений дорікає своїм сучасникам за те, що вони втратили почуття безпосереднього зв'язку з цією літературою. Зі сторінок цього монументального твору пробивається не тільки глибоке значення вченого, але й його пієтизм і захоплення тим великим культурним ділом, що його довершили наші предки — творці старої літератури. Тут видно сердечні бажання вченого подати читачам якнайкращу аналізу внутрішнього змісту творів, їх естетичних досягнень, їх ідейну та вселюдську вартість.

„Ну щоб здавалося, слова...
Слова та голос — більш нічого.
А серце б'ється-ожива,
Як їх почує-.." —

дивується силі поетичного твору Шевченко. А ось Федькович признається до того, що Тарас — батько научив його орати та сіяти зерна — слова по рідній Буковині.

„Розсипся ми, пісне, як сонечко літі,
Най шваркіт німецький нас більше не глушить."
(Нива, Ю. Федькович).

Для І. Нечуя-Левицького, П. Мирного, які жили в роках діяння гнітучих царських „указів" про заборону української мови, і які своєю творчістю розганяли хмари, що нависли над народом через цей гніт, уважали, що „Література — це ціла пережита, давня і сьогочасна історія нації, се сама нація"[2]). П. Мирний свою літературну діяльність трактував, як своє перше діло, „нам, дбаючим про те, як би послужити своєму краєві, думати про гонорари зовсім недоладне" — писав у листі до М. Старицького. „Вся моя слава — Україна, якби я їй добра хоч на мачину зробив, то б мені і була слава, я більшої не хочу. Якби я зміг показати безталанную долю життя людського, високую його душу, тепле серце, як вони є у мирі — то б моя слава була і моя надія справдилася...[3]).

Нам відомо чим була творчість для І. Франка. Він уважав поезію „слугою того вищого й ідейного порядку, що веде людей до поступу, до поправи їх долі". Вона часто є розривкою і забавкою для тих поетів, що визнають засаду „мистецтво для мистецтва", але Франко уважав, що до найвищої сили й гідности доходить вона тоді, коли є виразом життя і боротьби народу, окликом боротьби за найвищі ідеали.

„Слова — полова,
Але вогонь в одежі слова —
Безсмертна, чудотворна фея,
Правдива іскра Прометея.
(„Лісова ідилія", 1900).

Скільки жару почувань відчуваємо у поетичному слові Лесі Українки? І як тісно в'язалися особисті прагнення поетки з долею народу! Тому для неї —

„Не поет, хто забуває
Про страшні народні рани,
Щоб собі на вільні руки
Золоті надіть кайдани!"

Хотіла бачити свої слова Леся Українка „Промінням ясним, хвилями буйними, прудкими іскрами, летючими зірками, палкими блискавицями, мечами" на те, щоб будили вони народ до змагань за волю. І саме життя поетки і вся її творчість спрямовані на службу народові. Скільки зворушливих моментів знайдемо у житєписі Лесі Українки, у її листуванні, де стільки роздумів і турбот про українську літературу. Поетка останні роки свого життя, знаючи, що неминучість зближається швидкими кроками, використала на інтенсивну працю над писанням своїх драм. Рештки своїх фізичних сил і життя віддала поетка літературі, пишучи свої драми, страждаючи від фізичних болів. Д. Донцов каже, що Леся Українка не вмерла через

недугу, що вона згоріла від того внутрішнього вогню, що „гонив її до чину". Поетка, що так зневажала „дзеньки-бреньки" в літературі, бажала, щоб її творчість „луну гірську будила, а не стогін, прагнула того, щоб поети „перетравили горе народу" кров'ю своїх сердець, щоб сповнили своє призначення — бути народніми пророками, які „гукають на майданах" і „прорицають аки одержимі".

Перегортаючи дальші сторінки історії нашої літератури, побачимо, що майже всі наші поети і прозаїки не забували про „страшні народні рани", що українська література нерозривно сплелась з долею народу, що й життя творців її згоряло на її вівтарі. Цим і своєрідна наша література, в цьому вартість її мистецького виразу.

Талант В. Стефаника — цього українського Гемінгвея, що є таким самобутнім явищем у світовій літературі щодо стилю, виріс далеко скорше від Гемігвейового саме у потрясаючих своїм патріотизмом і психологізмом новеллях „Сини", „Вона земля", що є тими образами життя українського селянина, які прикували до себе душу письменника, заставили його пити гірку чашу, і які „сполокали з його душі усе золото", створили могутній світ духа.

Зображаючи життя селянства, Стефаник так висловився у промові на своїому ювілеї:

„писав я горіючи, і кров зі сльозами мішалася. Але я найшов у ваших душах такі слова, що можуть гриміти як грім, і світити як зорі — то це оптимізм."

При кінці свого життя письменник боявся заглиблюватись у душу селянина, боявся спалити себе дощенту. Казав, що Бог „проклiв" його тим, що наказав з душі його зробити „кузню і кувати в ній чистий метал людського слова і його любови".

І чого ж тоді дивуватись, не вірити тому, чи виявляти невдоволення з того, що наша література не може відірватись від українського ґрунту, що творчі сили її не спрямовані на службу чистому мистецтву. Адже ж у всіх часах вона сповняла своє посланництво — збереження української духовости. Тому навіть найстарші пам'ятки нашої літератури, починаючи від „Слова о полку Ігореві", літописів княжої Руси, Київського Патерика, Проповідей Кирила Турівського, полемічних творів Івана Вишенського, „Енеїди" Котляревського, не згадуючи про творчість „першого розуму нашого" Г. Сковороди, Т. Шевченка та всіх дальших поетів і прозаїків, сповнені любов'ю до батьківщини, турботами про її долю. Вони завжди будуть будити в серцях читачів благородні почуття, бо такою є і проблематика цієї літератури. Польська письменниця Е.Ожешко писала Франкові в 1886 році:

„відчуваю дивну насолоду й поезію цієї літератури. Чиста вона, мов кристал, тепла, мов літній вечір, несподівано оригінальна, до жодної іншої відомої мені не подібна"[5]).

І хіба ж не поети шестидесятники у наш час, не літературні критики, сколихнули життям нашого народу на рідних землях і на еміграції? Це ж вони мали відвагу стати в обороні української мови, проти мертвих схем соцреалізму, який висвітлює лише одну частину людського життя — його „позитиви" ховаючи від людей правдиву картину життя людей у СРСР. Ще у їх творах ми прочитали про „ідейних немічників", сатиру на дійсність радянського життя, про „людей-гвинтиків" і „благодійників", про „людський індивідуум" в літературі, про „правду в художньому творі", про те, щоб „повернути народові його „духовні континенти", про „цінність людського життя", про „Багатство життя й одноманітність мотивів", про „Свободу духа і правду слова".

Вони не бояться того, коли б навіть Л. Костенко, І. Драч, М. Вінграновський та В. Коротич зачали писати „як усі". Іван Бойчак ще в 1962 році писав: „ — Завтра-післязавтра неодмінно з'являться нові Драчі, Костенко, Вінграновські і знову ж! — будуть писати не так, „як усі": нове життя нового прагне слова. Це життєва закономірність".

У космос за Ґаґаріном „полетів" і Драч, написавши „сповідь космонавта" — Ніж у сонці", він заговорив про поезію космоса, а Ліна Костенко про поетичні естафети з „душі у душу", яких не можна „промінювати на речі тлінні — на славолюбство і на вигоду". Бо це „Озветься болем в душі народу", „Космізм" цікавить і Коротича і Вінграновського і багатьох інших молодих, які „прагнуть піднятися вище і літати швидше". Василь Голобродько не поривається у космос, він заглиблений у „дивосвіт рідної хати", у джерела національної духовости, її прадавній етнічно-фольклорний світ, поєднуючи їх із актуальним духовим життям.

Ми б могли наводити безліч інших прикладів на те, — яким глибоким і животворчим джерелом для національного і духового життя людини є наша література. Яким могутнім заборолом вона може стати в боротьбі з асимі-

ляцією, не кажучи вже про те, яким успішним чинником є вона у плеканні культури взагалі.

Щоб могти користати зі скарбів літератури, треба нагод для пізнання її. Передумовою до цього є знання української мови. Тому всі ми повинні доложити зусиль до того, щоб якнайбільше, вся наша шкільна дітвора і молодь, користала з можливостей вивчання української мови в середніх школах та в університетах. Чи ж не є це трагічним парадоксом у нашому житті, що тоді, коли стільки намагань і заходів уживали наші сусіди на те, щоб вирвати українську мову з уст народу, тоді знаходилися ентузіясти як Олена Пчілка, які оберігаючи перед русифікацією, свої діти навчала загальної освіти дома і тим протиставились горезвісним „указам" царя, а зараз, коли маємо змогу користати з допомоги Канади в зберіганні нашої мови, ми байдужі на це, що нема учнів для українських кляс у державних середніх школах на Заході Канади?! Коли б ми допустили до занедбання цієї справи, це була б подія, якої ніколи ніхто не виправдає, знаючи мартирологію нашої мови в минулому.

Нагоди для познайомлювання з літературними творами доступні усім, що люблять читати. Але розбудити інтерес до читання можна плянуванням праці в організаціях. Успішними в цьому відношенні є читацькі гуртки, які діють по деяких містах.

Для розбудження зацікавлення серед читачок „Променя" міститимемо частіше літературні огляди, рецензії на книжки, критичні статті та інші літературні інформації.

Для нашого щоденного життя з усіми його буднями, з прозою його рутини багато значить „очистительний і животворящий вогонь" поезії, збудження інтересу до цінности людського життя, до справ життя нашого народу тут і в Україні. Це додасть нашому життю глибшого змісту, навчить зневажати суєту життя, збуджуватиме горіння душі у змаганні до „справжнього і сокровенного". **Т. Горохович.**

1) Грушевський М., Історія Української Літератури.

2) Світогляд українського народу в прикладі до сьогочасности, І. С. Нечуй-Левицький, Журнал „Правда", 1868, ч. 35, Львів, стор. 416.

3) З щоденника, П. Мирний, 1870, 27 лютого.

4) Стефаник Василь, Повне зібрання творів в трьох томах, в-во АН УРСР, К, 1954.

5) Білецький О., Від давнини до сучасности, в-во Худ. Літ., К. 1960, стор. 382.

З Конференції Канадських Слов'ян в Оттаві

Заповіджена Друга Конференція Канадських Слов'ян відбулась в Оттаві в днях 9, 10 і 11 червня 1967 р. в приміщенні будинку Оттавського університету. Провідною думкою конференції було дати образ вкладу слов'янських етнічних груп в культурний та економічний розвій Канади з нагоди її століття.

Взявши до уваги, що на конференцію прибули представники наукових (заступлених було 21 університетів) і чільних громадських установ, зареєстрованих учасників і гостей було 143 з таких більших осередків як Едмонтон, Саскатун, Реджайна, Вінніпеґ, Торонто, Монтреал і Оттава.

Конференцію офіційно відкрив її головний організатор, проф. Константин Біда. Впродовж трьох днів відбулось 11 сесій, на яких референти виголосили 35 доповідей і стільки ж кореферентів. Теми доповідей були з ділянок науки, економії, громадськости, шкільництва, архітектури, організацій різних слов'янських груп та їх вклад в розвій Канади.

Одною з дуже жвавих була панелева дискусія на тему двомовність і двокультурність Канади і канадські слов'яни. Сесією керував сенатор Павло Юзик. Тема викликала живу дискусію не тільки між кореферентами, але й присутніми на залі слухачами.

Про вклад українців в економічний та культурний розвій Канади дав доповідь перший заступник президента Комітету Українців Канади редактор Іван Сирник.

Між іншими науковцями слов'янських груп, як поляки, росіяни, словаки, хорвати, білоруси, чехи, словінці і болгари, поважний процент українських професорів становили українці з доповідями на такі теми як філологія, шкільництво, архітектура, література, агрикультура, археологія, наукові організації, історія, педагогія.

До розвагової частини Конференції належить два бенкети і один концерт. В концерті, який відбувся 9 червня вечером, виступали поодинокі слов'янські групи з народніми танцями і співом. В програмі концерту в українській частині взяли участь двох славних українських мистців — піяністка Люба Жук з Монтреалу і співак Осип Гушуляк з Торонто.

Багато оплесків зібрав гість промовець, представник провінціяльного уряду Онтаріо, по-

Наталія Кібець

По країні наших батьків

ВЕЛИКА ГРОЗА

Буря народжувалась. Перша світова війна (1914 р.) — жахлива війна. Фронти криваві, брудні, пекельні своїм сумом, нудьгою за родиною, домівкою. Рік 1917 — рік надій, жаху та жалю.

Зустріли його численні народи скуті царською Росією слізьми радощів, вбачаючи в ньому своє полегшення і не передбачаючи, що він 1917 рік принесе їм в майбутньому кривду та поневолення.

Руїни, руїни скрізь: на землі і в душі.

Темною хмарою посувалася страхітлива анархія і сваволя. Услід за нею озвався грізний брязкіт зброї, гуркіт нових фронтів; внутріш ніх дико-кривавих, повних злоби та ненависти.

Нові руїни добра, серця, душі та моралі.

На цих руїнах стала до свого національного життя Україна..." Мов той грунт, що довгий час зрошувався вогкістю і зберіг великі потенційні родючі сили, але не мав змоги пустити коріння до творчого рослинного життя, від упертого щоденного викорчовування безжалісним господарем, тепер, позбувшись його, зацвів, забуяв під сонцем своєї природи — краси. Український нарід, що полив свою батьківщину кров'ю своїх кращих синів, живучі в ярмі імперіялізму Москви, яка викорчовувала без жалю кожне прагнення вільного національного самостійного життя, тепер воскрес з усією силою раптовости..." (Я. Х.).

Замайоріли жовто-блакитні прапори. Залунала давня слава Матері — України. Розцвів золотоверхий Батько — Київ. Розлився широкими водами сивенький дідусь наш Славута — Дніпро.

Промайнули червоні козачі шлики.

Заговорив наш старий учений і перший Президент Української Держави Михайло Грушевський. Кинув свій переможний клич по всій Україні й за Україну славний отаман Петлюра.

Здригнули, закипіли серця синів України, — в тилах, фронтах, домівках, мандрівках та далеких країнах.

До гурту!.. За Україну, за її волю!..

Під єдиний прапор блакитно — соняшної України!..

За свій рідний край, за свою батьківщину!...

„...Лунали гасла, в серця западали, в боротьбі безупинній Україна — держава вставала. Міста і села себе пізнавали, святом гучним свою волю зустрічали, піснею щирою, то сумною, то веселою про минуле оповідали, заповіт страдника — поета, батька Тараса в життя перетворяли...

Українська природа в чудовій красі своїй, кожним листочком шепотіла про волю народу. Ось тополі до неба високі, струнки мов пишні панянки південного неба, гордо із степом про волю, про гірку долю минувшини розмовляють.

А степ, безкраїй, мрійний степ!... Який він чарівний в своїх ясно-зелених шовкових шатах. Кивають своїми голівками трави про свою радість шепочуть, а вітрець тихенький підхопивши цю радість несе її аж до Чорного моря і до чорних та красивих лісів півночі.

Села, мов білі голівки дітей ласкаво миготять оченятами — віконець серед того зеленого шовку та оксамиту. Манять до себе... Куди не глянеш степ... простір... Сила і воля...

Степ і небо, обрію нема...

Неписані закони степу диктують свою волю людині і той закон зрозумілий лише українцеві. Він знавець цих законів. Тут його діди і праді, пращури жили. Вони здобували цей степ своєю кров'ю, кістками встелили, могилами вкрили...

Степ — то рідний брат хороброго лицарства з Січі. Він приховує в своїх просторах жахливі таємниці наскоків татарських орд та наїзди турецьких полчищ. Він є свідком смертельного схрещування шабель і ножів...

Слава і шана лицарям Січі! Вони берегли волю та простір степу...

Так Україна зустрічала сімнадцятий рік...

Міста і села, степ і ліс, моря і ріки все злилося в акорді радости, сили і боротьби за волю України.

Лише чужинці — носії злої сваволі, потягли за собою чималу частину і наших земляків, встряли у вирі боротьби і зрадливо підняли

сол А. Лоренс на вечері в неділю вечером, за свою теплу і прихильну промову, підкреслюючи вартість етнічних елементів в мозаїці канадійської культури.

Президентом Канадських Словян на каденцію 2 років зістав обраний проф. І. Войцеховський. Наступна конференція відбудеться 1969 року в Торонто. **Н.Л.К.**

криваву руку на Україну.

Заревіло, закипіло фронтами і в Україні...

„..За час цієї боротьби в боях полягло велике число нашого вояцтва, а ще більше вірних синів України загинуло від усяких заразних хвороб. Держави світу не тільки байдуже дивилися на це, що український народ гине без всяких санітарних засобів, а навіть заборонили привозити на Україну потрібні нашому війську лікарства. Уряд Української Народної Республіки і республіканське військо, які заводили лад і порядок на територіях України, спираючись на демократичні принципи, були не в силі виконати свої завдання, бо „демократична" Европа відрізала нашу територію від взаємовідносин із світом, в наслідок чого наш край знову був кинутий в чорну страшну анархію.

Російські комуністи бажали за допомогою матеріяльних багацтв України утримувати свою Совєтську Республіку. Російські контр-революціонери почали відновлення російської царської імперії походами на Україну. Імперіялістичні держави Европи будували свою політику на Сході через поневолення України. Тому не диво, що український нарід полишений на власні сили не міг твердо стати на ноги в будівництві своєї держави.

Доля судила, що український нарід на шляху до самостійного життя не мав реальної підтримки серед держав світу. Територія України вважалася, як принадна здобич для кожного, хто міг свої бажання піддержати оружною силою, а не як хата вільного українського народу.

Борючись на три фронти з білоросіянами, більшовиками і поляками українська армія таяла. Рештки галицько-української армії, які прийшли на допомогу новонародженій Українській Державі перейшли з одчаю на бік більшовиків. Східньо-українська армія під проводом генерала Михайла Омельяновича-Павленка проводила партизанську боротьбу з більшовиками, а деяка частина цієї армії, а також деяка частина галицької-української армії була інтернована в польських таборах. Невелика армія У.Н.Р. під тиском більшовицьких військ мусіла перейти польський кордон, була розброєна і інтернована польською владою. Звернення української дипломатії до держав Антанти про поміч не мало успіху. Антанта мстилася на українцях за Берестейський мир (9 лютого 1918 р.) з Центральними державами і санкціонувала розподіл української території між чотирьох держав: Совєтською Росією, Польщею, Румунією та Чехословаччиною.

„..Совєтська влада окупувала в кінці 1920 року Україну і проголосила Українську Радянську Соціалістичну Республіку в федеративній спільці з іншими республіками. На початках вона залишила українську мову урядовою мовою, піддержувала українські культурні установи, як Укр. Академію Наук, утворила навіть окремий український уряд, але це потрібно було для того, щоб завести наперед запляновані нові реформи на селі — колективізацій, спільне володіння землею і майном. Всі ці мірoприємства були чужими для українського селянина і недивно, що українське селянство зустріло це з розпачливим спротивом і цілих три роки 1920-1921-1922 Україна кривавилась в селянських повстаннях, які совєтська влада зломила лише з великим напруженням сил, вживаючи жорстоких репресій (висилаючі цілі родини на Сибір, заповнюючи непокірними тюрми).

Український курс совєтської політики на Україні тривав недовго. На початку 1930 року наступило суворе переслідування української інтелігенції за її „націоналізм" і сепаратистичні прямування. Почалося нищення українських культурних установ і взагалі прояв національних настроїв у письменстві та мистецтві. Українців - комуністів здебільше усунено з провідних становищ в державному і суспільному житті, процес колективізації продовжувався, українське село нищилося від непосильних „продподатків", Українська Православна Автокефальна Церква була знищена, важніші посади в адміністрації, шкільництві та інших галузях життя обсаджено росіянами та жидами.

Назва „Українська Совєтська Соц. Республіка" залишалася тільки порожньою назвою, за якою нема ніякого українського змісту. Державною мовою на Україні стала російська, населення українське почало зростати в Сибіру, Казахстані й інших частинах півночі й Азії лише не на Україні. Всі національні цінности архітектури й культури нищилися або вивозилися до Москви чи Ленінграду. Тюрми заповнювалися українською інтелігенцією, селянами і робітниками. Тяжко знайти на Україні хоч одну родину, щоб хтось не був ув'язнений або розстріляний.

Але найбільшим і найбрутальнішим душогубством вчиненим московським урядом на Україні це голод 1932-1933 рр.

1933 рік в Україні увійшов в історію українського народу. Цей голод не був стихійним явищем природи, хліб уродив, зібрали його, обмолотили, виконали всі пляни, віддали всі

заборгованості, а як прийшлося до поділу на трудодні, то стало ясно, що колгоспникові нічого не лишилося. Підтягати пояски і мобілізувати внутрішні ресурси було гаслом на той час. А внутрішніми ресурсами були: стара картопля, що лишилася випадково в городі, ріжні корінці, кора з дерева і навіть людське м'ясо.

Жах!... Нема надії... Скрізь руїни: в родинному житті, в душі...

Як же прийшлося українцям під Польщею. Польща на зайнятих українських землях: Галичині, Холмщині, Західній Волині і на Поліссі повела зразу екстермінаційну політику щодо українського населення. Поляки позакривали більшість українських шкіл, скасували всі українські катедри при Львівському університеті, відсунули українців від усякої державної і громадської служби, обмежили правом набувати землю і розпоряджатись нею. Української мови не допускали до публичного вжитку, а шовіністична польська молодь при мовчазній згоді уряду робила погроми українських культурних та економічних установ. Це заставляло українську молодь організовуватись в таємні гуртки і відповідати актами терору супроти представників польської влади.

Волинські українці на початках здобули навіть посольські мандати до сейму і до сенату, де їхні посли додержувались гостро — опозиційної тактики. Так само було на Холмщині і на Поліссі, але поволі поляки почали обмежувати українське населення в громадських правах, нищити економічний добробут, закривати школи і „Просвіту". Тюрми були набиті українською молоддю, переслідованою за „український націоналізм". В 1937 році почалося систематичне переслідування православної церкви, до якої належали українці Волині, Холмщини і Полісся. Ці переслідування прийняли зовсім варварський характер, коли в 1938 р. в одній тільки Холмщині було зруйновано 140 православних храмів. Відроджувана Польща напередодні свого упадку повторювала над українським населенням ті самі методи утиску і насильства, якими заплямувала себе стара Польська Річ Посполита 17 і 18 століть.

В Румунії українцям було не краще. Румунська влада закрила всі українські школи і катедри в Черновецькому університеті. Всі прояви українського життя обкроїла до останньої міри.

Тільки в Чехословаччині жилося українцям легше, хоч і там конституційні гарантії розходилися з практикою життя.

Карпатська Україна стала чеською колонією, куди чеський уряд насилав масово своїх урядовців. Одначе за двадцять років перебування під чеською владою Карпатська Україна зробила великий поступ у культурному відношенні, край укрився мережою народних шкіл, постали українські гімназії, преса, письменство й деякий науковий рух. Коли в 1938 році розпалася Чехословацька республика, маленька Карпатська Україна проголосила себе незалежною республікою, а на її чолі став, як президент, священик Августин Волошин.

Але незалежна Карпатська Україна не могла втриматися проти натиску мадяр, маючи сусідами ворожу Польщу, неприхильну Словаччину та Румунію. Мадяри, не зважаючи на розпачливий спротив українських відділів, окупували весною 1939 року Карпатську Україну й розгромили всі її національні здобутки за двадцять років приналежности до Чехословацької Республіки і за короткий час самостійности. Тепер всі ці землі приєднані до совєтської України.

Тяжкі матеріяльні умови, в яких жило українське населення Австро-Угорщини викликали чисельну еміграцію до Америки, Канади, Бразилії, Аргентини, Парагваю і інших країн. Українці з Росії пересилялися на Сибір, до Амурської області — Зелений Клин, навіть до Манджурії. Ряд національних катастроф, що падали на частини української землі, викликав також чисельну політичну еміграцію, яка зосередилась більшими колоніями в Чехії, Польщі, Румунії, Австрії, Німеччині, Франції, Англії і Югославії.

По другій світовій війні прийшов новий розподіл території України, поповнилася кількісно еміграція, але для України воля ще не прийшла. Розкинена українська еміграція по цілому світі вірить, що рано, чи пізно, але прийде час коли їх чудовий і багатий край стане нарешті батьківщиною для свого народу, який зможе розвинути в усю широчінь свої духові і фізичні сили, якими наділила їх природа.

На цьому, дорогі мої друзі, ми закінчуємо коротке ознайомлення з історією країни, в якій народилися ваші батьки і прадіди, та й дехто з вас народився там, та велика хуртовина змела і вас, як те перекотиполе з насидженого місця і пригнала аж на береги океану.

Для того, щоб їхати в мандри в якунебудь країну, треба знати хоч трохи її історію, тоді будуть зрозумілі вам її звичаї, а для вас особливо, бо більшість з вас і мову батьківську знають.

Джо Карсон

Матріярх Канади

Це дуже цікава росповідь з життя перших поселенців Канади, француженку Марію Роле Ебер. Зачислюємо її до серії історичних подій Канади. Надрукована в Канадійській Сцені, яка спеціяльно служить інформативним матеріялом для етнічної преси Канади. **Редакція.**

**
*

Марія Роле Ебер, як жінка аптекаря Люї Ебера, мала повне право сподіватися на вигідне й спокійне життя в Парижі. Однак вона незабаром переконалася, що одружилася з пригодником; остаточно історія увіковічнила її ім'я як матріярха Канади. Триста п'ятдесят років тому Люї Ебер повернувся разом з Самюелем де Шампленом з подорожі до незнаної землі Акадії, де засновано Порт Рояль. Здавалося, що пані Ебер остаточно втішатиметься нормальним родинним життям разом з своїм чоловіком і дітьми. Люї відкрив аптеку і незабаром став рахуватися статечним громадянином Парижа. Однак мрія про Нову Францію його не покидала. Саме тоді Шамплен переконував діячів Франції вислати нову експедицію. Цим разом він потребував Ебера і його родини для того, щоб заснувати оселю і колонізувати Квебек. Чотири роки після повороту з Нової Франції, у 1617 р., Люї продав свій дім і крамницю та погодився еміґрувати, отримавши обіцянку, що йому протягом трьох років платитимуть 200 корон річно і даватимуть безплатне утримання.

Марія Ебер знайшлася в центрі релігійних упереджень і фінансових інтриґ. Особи, які фінансували Шамплена, відмовилися виконати первісні умови і Ебер мусів погодитися на платню 100 корон річно протягом трьох років, причому на цій платні була і їхня прислуга. Корабель був повний французьких гугенотів і католиків, а крім того незгоду серед подорожних сіяли ще й торгівці хутрами, які вважали, що колонізація це загроза для їхніх інтересів. Місіонер Сагард пише, що Еберові поставлено такі суворі умови, що він практично був рабом — повинен був працювати як лікар і хірург майже безтерміново.

Після тримісячної подорожі серед бур, хвиль і льодів на Атлянтичному океані та ріці св. Лаврентія, Ебери прибули до Квебеку. Марія побачила тоді, що Квебек був насправді частково торговельною фабрикою і частково місійною станицею з населенням у 50 душ. Три двоповерхові дерев'яні будинки, оточені ґалерією, ровом з водою і частоколом — це був маленький населений пункт, оточений пущею, меж якої ще не визначила була жодна людина. Ебери збудували кам'яний дім завбільшки середньої розмірами вітальної кімнати в теперішньому домі, помалу викорчували 12 акрів лісу під фарму. Таким чином покладено початок під перший город, сад і виноградник; насіння привезено з Франції. Родинне життя визначувало темпа розвитку. Незабаром після їхнього прибуття до Квебеку найстарша дочка Еберів Анна вийшла заміж за молодого купця Стівена Жонкеста; друга дочка Ґілмет вийшла заміж за Ґільома Ґуяра, який привіз перший плуг на канадійську землю.

Не дивуйтеся, як під час подорожі по Україні ви будете чути переважно російську мову, як по містах, так і по селах. На селах вона ще гірша, бо вживають вони свою мову перекручуючи на московський лад. Чому? Я про це згадувала раніше.

Умови життя на Україні ні чим не ліпші, як були колись. Національне пригнічення відчувається на кожному кроці. Хоч молодь намагається критично дивитися на дію свого уряду, але помилятися можуть всі, тільки не єдина безпомильна комуністична партія, яка жорстоко карає кожного, хто не хоче погодитися з нею. Арешти українських культурних діячів не припиняються. Всі ви чули про процес Синявського і Дзюби, це краплини, що просочуються до нас, але все більше і більше світ цікавиться тим „раєм". Їхні часописи і журнали, а також книжки говорять самі за себе. При всьому бажанні замаскувати дійсність — неможливо.

І так намічаємо маршрут і поїдемо, або полетимо, а може й пішки підемо, як Сковорода по головних містах України.

Почнемо з його столиці Києва...

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІЯЛИ:

Нариси стародавньої історії України — Акад. Наук УРСР, Київ 1957 р.

Історія древней русской литературы — Н.В. Водовозов М. 1958.

Художеств. проза Киевской Руси XI-XIII в. М. 1957.

Дитяча Енц. Укр. кн. 3.

„Слава не поляже", ст. 20.

УРЕ т. XI, ст. 359-40 і 71.

УРЕ т. IV ст. 324, т. VI ст. 534.

Історія України — Аркаса, ст. 179-208.

Юрко Тютюник „Зимовий похід 1919-20", ст. 27-28.

Історія України — Дм. Дорошенка, ст. 233-235-193.

„В степах України" — Я Хомичів.

Марія Ебер навчилася, як слід трактувати індіян, які юрбою стояли коло вікна, коли родина Еберів обідала, і просили хліба. Годинник, який голосно видзвонював час, індіяни називали „капітаном дня"; той годинник допомагав їй позбутися непрошених гостей у невідповідну пору. Від місіонерів вона навчилася, що на звук ударів стінного годинника індіяни відходили, вважаючи, що це наказ капітана.

Люї прожив у Квебеку десять років. Після його смерти Марія була опікункою оселі: вона була часто хресною матір'ю для індіянських дітей, мирні гюрони часто грілися біля вогнища в її домі. Згодом прийшли скрутні часи. Постачання з Франції спізнилося на два роки. Не було амуніції, не було інших речей і харчів. З Еберової фарми колоністи мали два барелі гороху, що його видавано маленькими раціями по сім унцій денно. Коли їх не стало, тоді довелося шукати жолуддя і коріння.

З черги виникла нова загроза. 20 липня 1628 року вивішено в Квебеку британський прапор і вдова стала перед дилемою: або повернутися до Франції, де ждала її нужда, або залишитися на місці під англійським володінням і споживати плоди свого трудолюбивого життя. Марія Ебер залишилася, а Шамплен покинув свій улюблений Квебек як полонений. Поки французи й англійці сперечалися за придане королеви Анрієтти Марії, як заплати за колонію, фарма Еберів розвивалася. Правда, були деякі втрати: індіяни випивали нове вино, виривали дерева в саду; пекаря вбив один розлючений індіянин, а крім того індіяни і колоністи дедалі більше потребували медичної опіки від неї. У 1632 році Франція перейняла колонію знову.

Сьогодні бронзова статуя на мисі Квебеку вшановує пам'ять праці Еберів. Їхня фарма була місцем історичних подій: деякий час там приміщувався парлямент Канади; згодом там відбулася Квебецька конференція в справі об'єднання колоній в Домініон Канади, що врешті довело до утворення Британського Комонвелту. Багато канадійців виводить свій рід від матріярха Канади Марії Ебер: до 1770 року приблизно 600 осіб були її нащадками з уродження або через посвоячення з її родом.

На нев'янучий вінок світлої пам'яті моїх дорогих, рідних: матері, бл. п. Марії і батька, бл. п. Івана Зваричів, сестер: бл. п. Анни Косташ і бл. п. Катерини Давидюк і бл. п. Олени Винничук та брата бл. п. Петра Зварича складаю на журнал „Промінь" — $12.00.

Параня Саламандик, Едмонтон.

На нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Григорія Будника зложили на „Промінь" учасники похорону в Гамільтоні — $7.00. **о. Прот. В. Федак**, Гамільтон.

Замість квітів на могилу нашої незабутньої доні Орисі Кудрик-Гайовської, засилаю $5.00 на журнал „Промінь". **Текля Кудрик**, Ватсон, Саск.

На нев'янучий вінок моєї дорогої сестри Варвари Грабарчук, яка упокоїлася 5-го січня у Едмонтоні, складаю на пресовий фонд журнала „Промінь" — $6.00.

Д. Масцюх, Ванкувер.

На нев'янучий вінок на свіжу могилу мого дорогого мужа, бл. п. Йосипа Янішевського, який упокоївся 28-го березня, 1067 року, засилаю $5.00 на пресовий фонд журнала „Промінь", і друге:

В подяку Богові за здоров'я в день моїх уродин 75-ліття, що сповнилося у місяці червні, посилаю на журнал „Промінь" — $5.00, разом $10.00.

Гафія Янішевська, Едмонтон.

Вже рік минає, як невмолима смерть забрала від нас нашого дорогого Мужа, Батька і Дідуся, бл. п. Франка Дяковського. Пам'ять про нього в наших серцях буде вічною і не згасне ніколи. В роковини жалоби складаю букет рож — $10.00 на пресовий фонд „Променя".

Теофілія Дяковська, дружина — Гримзбі, Онт.

Василь Єрошенко

На березі

КАЗКА

Коли землю оповили сутінки, дзвін на монастирській церкві тривожно загув. Ченці молилися.

Служка виніс із трапезної недоїдки і кинув їх у ставок.

На вечірньому плесі ставка зібралося на бенкет багато коропів і карасів. Вони слухали молитву ченців.

Сонце, неначе фіолетовий корабель, опускалося в золоте море. Побачивши це, цикади, що літали навколо ставка, заплакали. Було там ще два метелики, — вони з'явилися на світ щойно сьогодні на світанку, — золотий і срібний. Обидва вони закричали:

— Ми втратили сонце! Воно загинуло! Що з нами буде? Боже! Уже стає холодно. Невже не можна зробити так, щоб сонце не зникало ніколи?

...У густій траві біля ставка жив старий польовий цвіркун. Він з усмішкою слухав балаканину метеликів.

— Що це ви там мелете? Та ж завтра вранці зійде нове сонце.

— Так то воно так, — відказав цвіркунові золотий метелик, — але мені все-таки жаль цього потонулого сонця.

— Та чого там жалкувати, — здивувався цвіркун, — так буває щовечора.

— Але ж це страшенно нерозумно — щодня міняти сонце, — обурювались метелики, — нумо лишень придумаємо що-небудь!

— Та замовкніть ви, — утихомирював їх цвіркун. — Сонце й без вас завтра зійде.

Однак молоді метелики не хотіли слухати мудрого й досвідченого цвіркуна.

— Кажіть собі, що хочете, а я не можу байдуже дивитись на такий нелад, — мовив золотий метелик. — У всьому має бути сенс. Полечу-но я до сонця й погляну, чи не можна щонебудь зробити, аби сонце цілу добу світило людям. Давай зробимо так, — запропонував він своєму другові, срібному метеликові, — ти полетиш на схід і попросиш завтрашнє сонце зійти раніше, а я полечу на захід і умовлю сьогоднішнє сонце повернутися. Я певен, один із нас доможеться успіху.

Почула ці слова метеликів жаба-скакилюха, яка стрибала по мокрій землі, лаштуючись до вечері у ставку.

— Хто це там верзе таку нісенітницю? — вигукнула жаба. — Я його зараз із'їм! На світі є тільки одне сонце, і його цілком досить. Від спеки нема куди подітись. Ви хочете, щоб вода в ставку зовсім висохла, чи що? Вони, бачте, збираються просити завтрашнє сонце зійти раніше, а сьогоднішнє — повернутися назад. І на світі буде два сонця? Безумство! Може, знайдуться навіжені, які захочуть, щоб на небі сяяло три чи чотири сонця?.. Я вважаю, що це змова проти населення ставка! Ні, я таки з'їм оцих змовників!

Тут вигулькнув з трави цвіркун:

— Майте на увазі, це не я. Про мене, хай не буде жодного сонця, коли це вигідно мешканцям ставка.

Та метелики не слухали їх. Попрощавшись, вони полетіли — один на захід, другий — на схід.

...Дзвін на монастирській церкві тривожно гув. Сонце, неначе фіолетовий корабель, опускалося в золоте море. Цикади плакали.

Посідавши на грубезному сосновому корчі, квакало кілька жаб. А на сосні містилася канцелярія, і правила нею грізна сова.

— Погляньте, погляньте, — репетували жаби-скакилюхи, — що надумали ці безумці!

— Ще так рано, — здивувалася сова, — що могло там скоїтись? — І вона висунула заспану голову із дупла. — Навіть не стемніло, ще зовсім рано!

— Що ви, що ви, заперечили жаби, — вже дуже пізно. Треба поспішати, а то зникнуть будь-які сліди. У лісі безладдя, страшне безладдя!

— Знову безладдя? — здивувалася сова. — Знову застрайкували бджоли?

— Ні, значно страшніше! Можливо, сьогодні вночі зійде сонце!

— Що? Що ви кажете? — Сова широко розплющила свої моторошні очі. — Це вже безпосередньо стосується службовців нашої установи. Якщо вночі зійде сонце, усі наші чиновники посліпнуть. Хто ж задумав такий злочин?

— Це все метелики, — відповіли жаби. Один із них полетів на захід умовляти сонце повернутися, другий — на схід, щоб переконати сонце зійти раніше.

Сова не на жарт стривожилась.

— Гей, кажани, — закричала вона, б'ючи крилами, — а летіть-но мерщій сюди! Заколот!

Два кажани, позіхаючи, показалися з хащів.

— Що зволите загадати, начальнику?

— Кажуть, два метелики полетіли по сонце. Один на захід, другий на схід. Догнати! Спіймати! — звеліла сова.

— Слухаємо, начальнику! Але як ми впізнаємо, що перед нами саме ті злочинні метелики?

— Один із них золотий, другий — срібний!

— І в кожного чотири крила, — додала жаба.

Сова розлютилася, слухаючи безглузді запитання кажанів.

— Вас же вчили розпізнавати заколотників по очах, крилах, лапках! Чого ж ви марнуєте час! Марш! Догнати! Схопити! — скаженіла сова.

Кажани, перш ніж виконувати відповідальне завдання, вирішили порадитись між собою.

— Треба поспішати. Інакше ми не знайдемо їхніх слідів, — сказав один.

— А ти гадаєш, зараз ще не пізно? — спитав другий.

— Що пізно, то правда, але ж нам треба конче піймати бунтівників. От що я пропоную: до ранку ми зустрінемо багато метеликів. Якщо схопити двох перших-ліпших, цього буде цілком досить. І нічого далеко літати!

— А коли спіймаємо не тих, скажуть, що ми погані нишпорки!

— Дурниці! Невже ти думаєш, якщо ми спіймаємо справжніх злочинців, вони так одразу ж і зізнаються? Овва! Одне слово, коли ми зробимо так, як я кажу, у нас буде значно менше клопоту. Летімо! За мною!..

Другого дня учитель початкової школи повів школярів до моря. На березі лежав труп золотого метелика — хвилі викинули його на пісок. Учні спитали вчителя:

— Чого тут лежить мертвий метелик? Він потонув?

— Звичайно, — відповів учитель, — недарма я завжди кажу вам: не запливайте далеко од берега.

— Але ж нам треба вчитись плавати! — закричали діти.

— Плавайте там, де мілко. Нема чого забиратися на глибокі місця. З морем жарти погані. У нашому цивілізованому суспільстві на всіх річках є мости або принаймні пороми. — І вчитель застережливо підняв руку.

В цей час до них підійшов монастирський служка.

— Ну, а коли пором перекинеться? — спитав він учителя, але той нічого не відповів (цей учитель одержував премії від дирекції, і його завжди ставили за приклад іншим викладачам!).

Учні старших класів того дня теж пішли до моря у супроводі вчителя. І вони побачили мертвого метелика.

— Цей метелик, напевно, не захотів жити на нашому острові. Надумав перелетіти на материк, — сказав учитель. — От він і загинув. Отже, кожен із нас повинен залишатися на своєму місці і задовольнятися тим, що має. Це найголовніше в житті.

Та монастирського служку не задовольнило таке пояснення, і він спитав:

— А що, як у вас немає місця в житті?

Учні засміялися.

Та вчитель незворушно вів далі:

— Тільки тоді ви доможетесь щастя для себе і для своєї країни. Пояснити людям, що вони повинні задовольнятися тим, що мають, — ось мета освіти. — (Цей учитель незабаром став директором школи!).

Того ж дня біля моря побували студенти. Професор сказав їм:

— Як бачите, друзі мої, інстинкт не завжди буває непохибний. Цей метелик бачив у своєму житті тільки маленькі струмочки. І він вирішив, що море — це теж маленький струмок. Він задумав перелетіти його, і ось наслідок перед вами. Головне в житті — досвід! І далебі, наші безвусі молодики, котрі, щойно випурхнувши зі школи, поринають у політику і в громадський рух, дуже схожі на цього метелика!

Монастирський служка знову встряв у розмову:

— Та звідки ж візьметься той досвід у молоді, якщо вона нічого не робитиме?

Професор, холодно посміхаючись, провадив далі:

— Кажуть, що свобода — інстинкт людини, але ж інстинкт не завжди буває безпомилковий. — (Цього професора недавно обрано до академії. Складаємо йому свої поздоровлення!).

А монастирський служка з того дня перебуває на підозрі у поліції...

І ніхто з них не знав, що двоє метеликів загинули через те, що хотіли розвіяти морок і врятувати людство, повернути йому сонце!

(„Вітчизна" ч. 5, 1967, Київ).

PROMIN

Vol. VIII, 7 ENGLISH SECTION July 1967

THE IMPORTANCE OF PRESERVING AND IMPROVING THE LANGUAGE OF YOUR FOREFATHERS

An address by Madelaine J. Monod, professor of Secondary Education in the Faculty of Education, Department of Modern Languages, University of Alberta, during the Alberta Provincial convention of St. John's Institute and Ukrainian Self-Reliance League of Canada and its affiliated organizations held November 12, 1966, in St. John's Cathedral, Edmonton, Alberta. Madame Monod trains young teachers in the Faculty of Education on how to use new audio-visual methods of teaching modern languages in High Schools and to University students. Editor.

I wish to tell you what great pleasure it gave me to have been asked to speak to your Association about your language. With you I believe that it is a rare privilege to possess two languages because they open new horizons to each individual. In fact modern linguists have said over and over again that a language is the most vital, the central element of any culture. By acquiring two languages therefore we acquire an insight which may grow deeply engrained in our personalities as we progress in both. This insight into languages gives us the possibility to understand better our fellow men.

As a minority group we always wish to preserve our language, the language of our forefathers and their traditions but I entreat you to hear my plea: it is not enough to safeguard what you have. Each and every one of you must take a firm stand by improving your knowledge of your language, by developing its use, by watching jealously over it so that it does not become impregnated of the language of the community in which you live. This, I know by experience is a difficult task but not an impossible one. If all you aim at is to preserve your language it is bound to deteriorate as do all things of the past which eventually decay because they are not kept alive. Therefore I would like to give you a few ideas of how to develop, rather than just maintain, your language.

My first suggestion would be that you have groups which meet regularly to discuss different problems: in the younger groups the subjects could be daily life situations which would be discussed with the proper vocabulary without reverting to English; in the more advanced groups you could take some of the masterpieces of the Ukrainian literature and discuss them in depth after having read them individually. I am sure that a language without its culture is as good as dead and if you do not choose different topics on which to focus your discussions you will not broaden your vocabulary and it will become poorer and poorer thus depriving you of a real language.

It seems to me that all the festive dates of Ukraine should be the subject of meetings at which you would have the same activities as those which your fellow countrymen enjoy in the old country. You should all be familiar with the popular songs, know their origins their reason for existing. They could be sung and mimed by the younger ones; sung in choirs for the older ones. Your dances, so colorful and bouyant should also be taught and enjoyed by the younger generation.

I believe that when each young descendant of Ukrainian parents learns to feel proud of his ancestors you will have won a place to the Ukrainian language in the West. None of us are better than others but rather each of us has a contribution to make to the community as a whole and this we can do if we know about our customs, know our language to perfection.

"Grab" each occasion to speak Ukrainian, do not be lax and allow your children to get away with English while they are at home. If they do not speak their language with you their parents with whom shall they speak it?

Having been closely associated to French speaking Canadians and to families having arrived from France I know how difficult it is to keep a language up, but I have noticed that it largerly depends on the parents' determination to have their children speak French at home which enables the younger ones to master their language and to progress in it. Of course it is way easier to give away and to allow children to speak English at home, but what kind of service are you rendering your children

SECOND NATIONAL CONFERENCE ON CANADIAN SLAVS HELD IN OTTAWA

It was held at the University of Ottawa on June 9-11 under the patronage of the Honourable Madame Pauline Georges Vanier, Chancellor of the University of Ottawa. Thirty-two scholars from across Canada as well as Texas and Arizona delivered papers on a wide variety of subjects relating to the Slavic Canadians. Represented as the subjects of papers were such Slavic groups as the Russian, Ukrainian, Polish, Slovak, Croatian, Byelorussian, Czech, Slovenian and Bulgarian.

The Under Secretary of State, Hon. G. G. E. Steele, the guest speaker at the Banquet and Ball held Saturday night at the Beacon Arms Hotel reminisced about a pleasant journey he once made to Poland.

"Bilingualism, Multiculturalism and the Canadian Slavs", was the subject of a panel discussion which was chaired by Senator Paul Yuzyk. Professor G. W. Simpson, F. R. S. C., served as the Chairman of the Business Session where reports were delivered by the outgoing President, Prof. B. R. Bociurkiw (Alberta), and the Secretary-Treasurer Prof. V. O. Buyniak (Saskatchewan). The Editorial Committee Chairman, Prof. Yar Slavutych (Alberta) reported that 400 copies of *Slavs In Canada:* Proceedings of the First National Conference on Canadian Slavs, Banff, Alta., June 1965, had been sold at $3.50. This volume contained seventeen papers on the Slavic Canadians, chiefly the Ukrainians.

The Inter-University Committee on Canadian Slavs on its founding at Banff in 1965 declared that the purposes of the Committee should be: a) to encourage and co-ordinate scholarly research on all aspects of Slavic life in Canada; b) to support and encourage scholarly publications on Canadian Slavs; c) to seek funds for this purpose from Federal, Provincial and local authorities, universities, foundations and other sources; d) to co-operate with learned societies and individual scholars with similar or converging interests.

1967-1969 Executive of The Inter-University Committee on Canadian Slavs

The following slate of officers were elected to the executive of the committee to serve a two year term: President: Prof. J. A. Wojciechowski (Ottawa); Past President: Prof. B. R. Bociurkiw (Alberta); 1st Vice President: Prof. C. Bida (Ottawa); 2nd Vice President: Prof. R. Cujes (St. Francis Xavier) Antigonish); Secretary-Treasurer: Mr. Andrew Gregorovich (Toronto).

Executive Members: Dr. J. M. Kirschbaum (Toronto), Prof. V. O. Buyniak (Saskatchewan), Prof. L. Ignatieff (Western Ontario), Prof. J. W. Strong (Carleton), Dr. V. Adamkiewicz (Montreal), Dr. Anna Stearns (Montreal), Prof. J. B. Rudnyckyj, (Manitoba), and Prof. Andrew Michalenko (Saskatchewan).

The 1969 Conference Committee members are: Prof. W. Janishewskyj, Chairman (Toronto), Mrs. Elizabeth Wangenheim (Toronto), Dr. E. Roslycky (London) and Prof. Yvona Grabowsky (York). Editorial Committee: Prof. C. Bida (Ottawa) Chairman, Prof. R. C. Elwood (Alberta), Prof. Yar Slavutych (Alberta), Prof. V. O. Buyniak (Saskatchewan and Dr. V. J. Kaye (Ottawa).

Resolutions adopted at the Second National Conference on Canadian Slavs

1. The participants of the 2nd National Conference on Canadian Slavs wish to express their sincere gratitude to:

The Citizenship Branch of the Department of the Secretary of State;

The Government of the Province of Ontario and Mr. Stephan B. Roman, President of Denison

---

in a world where languages are every day more important?

Through personal experience I have learned that it is way easier to learn a third and a fourth, even a fifth and sixth language when one has learned a second one. One acquires a certain habit of listening for new sounds, new structures and one enjoys learning new languages which enable us to understand new people.

Don't be selfish! Remember that you have a lot to give to people who know nothing about your language, your habits, your culture and keep up the vivid flame of your language so that we may turn to you and learn this beautiful, soft and fiery language which I, for one, wish to learn in a very near future.

Again let me thank you with all my heart for the warm welcome with which you greeted me and for the honour you bestowed upon me in having me talk to your Association.

Madeleine Monod,
Department of Secondary Education,
University of Alberta,
Edmonton, Alta.

Mines Ltd. for the generous financial support of the Conference;

and to the University of Ottawa for extending its hospitality and facilities to the Conference.

2. In view of the need to strengthen Canadian-American cooperation in the study of Slavic Immigration to and settlement in North America and the history of Slavic ethnic groups on this continent therefore,

Be it *resolved* that the Immigrant Archives Committee of the University of Minnesota be invited as an associate member of the Inter-University Committee on Canadian Slavs.

3. Be it *resolved* that the Inter-University Committee make representations to the Federal Government in favour of a correct listing of all Slavic nationalities in the census data and other official documents relating to the ethnic origins and mother languages of Canadians of Slavic descent.

4. *Whereas* there is at present a pressing need to gather and to preserve, to systematize and make available to researchers the records, publications and other relevant materials relating to Slavic Immigration, settlement and history in Canada;

Therefore be it,

Resolved that the Inter-University Committee appoint a special subcommittee to examine the ways and means of meeting these needs. Its findings should be brought by the Inter-University Committee to the attention of the Federal and Provincial Governments, universities, foundations and other interested parties with the aim of establishing publicly supported centres for the preservation and study of such archival data.

5. *Whereas* the papers presented at the Second National Conference on Canadian Slavs deal with problems of ethnic identity, the ethnic contribution to the nascent culture and nationhood of Canada, and

Whereas this information should be made available to all members of the ethnic groups, therefore be it

Resolved that at the Third National Conference on Canadian Slavs, copies of all papers submitted be made available to the press and all other interested parties.

INTERNATIONAL AFFAIRS

We, as Canadians of Ukrainian origin, have a special responsibility to acquaint ourselves with events on the International scene. We should follow with great interest events that take place in the Ukraine, as well as International Affairs, that affect us as Canadians.

Canada is an example today, of a country where people of diverse races and religions live in complete harmony. May we not, as Canadians, build that bridge to world unity!

We, who believe in the rights of the individual, in the social value of a family, by knowing the needs of the world community, can aid in the moral revolution, which will ultimately bring about lasting peace.

Canada, as one of the "Middle Powers" has an important role to play in the international field. As such, she has corresponding responsibilities, which she can only discharge, if her representatives in the international fields, are backed and supported by an informed public. As women are playing an ever more important part on all levels of National Life, they should be well informed if they are to wield any influence for good.

I would like to offer following suggestions for study in the local branches:

1. Appoint a chairman of International Affairs. Set up a committee of interested women to work with her. (Here are topics of interest that they could study):

Study the set-up of the United Nations: what it is, what it stands for, its achievements.

2. Have one member of committee responsible for following the proceedings of the U. N. during each session and bring in a brief report to the meeting.

3. Contact the U. N. Committee in your community — chairman of International Affairs should belong to the U. N. group.

4. Support and publicize all U. N. activities in your community, such as the annual Hallowe'en and Christmas Card projects for the U.N.I.C.E.F. and particularly the Freedom from Hunger Campaigns.

5. The Organization of American States (O. A. S.). There is talk of Canada joining the O.A.S. It would be wise to know the history, culture, political, social and economic structure of the Latin American States, and what it would mean, and entail being in the Organization.

6. Ukrainian Settlements in different parts of the world — study their history, and their accomplishments.

There are so many facets on International Affairs, that it is impossible to even name them

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ

Успішно розвивається праця гуртка „Книголюбів" при відділі Союзу Українок ім. княгині Ольги при Катедрі Св. Володимира в Торонті.

10-го квітня ц. р. відбулось чергове зібрання нашого гуртка „Книголюбів" під гаслом „Яка краса відродження країни". Вечір цей був присвячений 50-річчю відновлення Української Державности.

Зібрання відкрила голова цього гуртка д-р Г. Янішевська і запросила добр. Вишиван зачитати „Сімнадцятого року" — Б. Кравціва.

Пані В. Лавринюк зачитала реферат на тему „Данило Вирва" П. Шмалія, П. Стахів деклямувала „Яка краса відродження країни" — О. Олеся, а заключне слово присвячене подіям 1917 року мала д-р Г. Янішевська:

„У цей щасливий 1917-ий рік серед бурі й гріз, що у вирі революційних подій, які охопили цілу колишню російську імперію, постала новітня українська держава.

Здійснилося пророцтво Шевченка, ці події збудили Україну „окрадену", непідготовану до творення самостійного життя. Але немов чарівною паличкою хтось доторкнувся приспаного народу: Боже око зглянулося на нещасний народ. Пробудження національної свідомости, гаряча любов до України, віра у Божу поміч, бажання вкласти й свою частку у змагання та у боротьбу за визволення з тяжкої московської неволі розливається широкою хвилею по цілій Україні. Молодь береться завзято до праці у всіх ділянках життя та до боротьби за новонабуті права. А провідні верстви української інтелігенції беруться до творення власного державного життя, бо „народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям", як було проголошено в Першому Універсалі Української Центральної Ради. Вже у березні місяці 1917-го року, не дальше як за місяць від початку революційних подій, засновується Українська Центральна Рада, на чолі якої стає Михайло Грушевський, визначний український вчений, заслужений громадський діяч та політик. На початку квітня вся пробуджена Україна висилає до своєї столиці у Київ численне представництво на наради, для накреслення дальшої праці, для оформлення нового державного життя. Відбуваються з'їзди: військовий, земський, учительський і на кінець, на самі Великодні Свята Перший Національний (всеукраїнський) Конґрес. На цьому конгресі була підтверджена Українська Центральна Рада, як перший парлямент України та переведені додаткові вибори до Центральної Ради.

Між членами Центральної Ради, мусимо з гордістю зазначити, було 11 жінок, а до виконного її органу, Малої Ради, увійшло дві жінки: Зінаїда Мірна та Людмила Старицька-Черняхівська.

Щабель за щаблем — здавалось із небуття — підносився народ до світла волі. Луною пронеслись по просторах України слова трьох універсалів, що знаменували процес від автономії до самостійности і готували акт державної суверенности 22-го січня 1918-го року.

Проголошення першого універсалу по всіх українських міста було урочистим святом, а в Києві це проголошення набуло вигляд величавої маніфестації."

Своїми спогадами з подій в Києві 1917-го року поділилась з присутніми п. Волосевич, яка була учасницею цього величавого здвигу українців нашого Золотого Києва, та інших міст. Закінчили цей вечір чайним прийняттям, на якому щиро побажали всі присутні гарної подорожі та щасливого повернення до Торонта голові нашого відділу п. Бевш та п. Ключко-Франко, які за два тижні від'їзджають на відвідини України. Подарунки цим паням вручила п. Божик, перша заступниця голови Відділу Союзу Українок при нашій Катедрі.

На цьому вечір було закінчено.

Лариса Килимник.

---

all, but by stydying a few problems facing us each year, we can be better informed and thus become better citizens!

Helen Hnatyshyn.

Богдан Ігор Антонич

БАТЬКІВЩИНА

Жовті косатні цвітуть на мокрих луках,
як за днів дитинства, в кучерявій млі.
Вилітають ластівками стріли з лука,
білі стріли літ.

Оси золоті в чарках троянд розквітлих,
мокрі зорі куряться під сизий вечір.
Ще горить твоєї молодості світло,
хоч новий десяток літ береш на плечі.

Слухай: Батьківщина свого сина кличе
найпростішим, неповторним, вічним словом.
У воді відбились зорі і обличчя
карооки люди і співуча мова.

Виставка картин учнів малярської школи Катерини Антонович

Через останніх півтора десятка років відбувається у Вінніпезі в залі Українського Народного Дому суботня школа молоденьких і щойно майбутніх майстрів образотворчого мистецтва. Цю школу започаткувала й її постійно продовжує проф. Катерина Антонович. Деякі її учні, що побирали початкові лекції, покінчили „Файн Артс" на університеті та увійшли вже в мистецький світ як молоді адепти. Ця школа знаходиться під патронатом пань у Вінніпезі, що його очолює пані Ольга Войценко.

На закінчення шкільного року відбувається виставка рисунків та малюнків учнів школи. Між ними є справжні майбутні таланти, інші знов рисують і малюють для розваги і вдоволення. Цьогорічна виставка відбулась від 28 травня до 4-го червня.

Всіх учнів в школі є 16. Починаючи від наймолодшого семи-річнього Петруся Сабари йдуть за віком такі учні: Павло Паньків, Олесь Паньків, Катруся Сирватка, Богданна Башук, Роз-Марія Паньків, Денис Ериксон, Христина Круцько, Іванка Балас, Петруся Шворт, Роман Зайцев, Сузанна Трощук, Іруся Головчинська, Володимир Ґурінов, Морін Паньків, Орест Чумак і Ярема Шулякевич. Останні два це учні студенти 10-11 кляс державної школи. Між учнями вирізняються в рисунках, інші в малюнках з дівчаток Богданна Башук, Роз-Марі Паньків, Петруся Шворт; з хлопців неабияким хистом виділяється Роман Зайцев, Орест Чумак та Ярема Шулякевич.

Петрусь Сабара — Ведмедик

Звертають на себе увагу цікаві композицією і легкими лініями рисунки 7-річного Петруся Сабари, вже хоч би те, що він наймолодший з учнів. Він рисує коні, дикі звірята, квіти та інше. А ось у нього така яскрава уява — він бачить ведмедя між деревами, може навіть уявив собі вечірною порою на подвір'ї, коли сидів з татом та слухав перші весняні співи вільшанки. Але Петрусь переконує вас, що йому найкраще подобається рисувати коні, бо вони спокійні і на них гарцювали козаки з шаблями.

Виставку відвідало поважне число публіки.

Н.К.

ПІЗНЄ КВІТУВАННЯ

В палісаднику, в затінку під парканом, ріс кущик жоржини. З самої весни він розвивався повільно, був непоказний, а навіть жалюгідний.

— Олечко, — було гукає мама маленькій господині квітника, — ти знову не поляла он ту жоржину. Хіба ж так можна?

— Мамусю, вона погана, я її тому не поливаю. Бачиш на цих уже бруньки є, а на ній немає.

Випало мені побувати на цьому подвір'ї в кінці листопада. Осінь уже майже три місяці днювала й ночувала в квітнику — квіти були бліді, помяті. А там під парканом, пломеніла, жевріла гарячим жаром, переливалася як рубін, пишна жоржина. Яка чудова вона була!

Все літо бідна жоржина із заздрістю поглядала на своїх сестер і подруг. Її теж хотілось цвісти, але не вистачало снаги: і вологи було не досить, і сонце пестило скупо. Але жоржина не здавалась. Вона пила краплі роси і ловила зайчики сонця. А на осінь відчула як бродять соки, і дала їм волю. Звідки їй знати, що, може, завтра вдарять морози?

— Олечко, коли станеш дорослою, то найбільше даруй свої пестощі тому, хто найбільше їх жадає.

М. Біднина.

— За що ти думаєш вчепили їй той корсаж з живих квітів?

— За те, що вона почіпляла корсажі тим всім іншим, але вона зараз причепить ще тій за те, що та їй вчепила...

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Степан Білак

ВЕРХОВИНКА

Я Маринка —
Верховинка
У вишиванці новій.
Ще й зелена
Стрічка в мене
У косичці золотій.

Понад річку,
Де смерічки,
Їду із мамою в садок.
Наші гори,
Як узори,
Хоч надворі і сніжок.

І весною
Запашною
Зацвіта село моє.
Що не гілка,
То й сопілка,
Ще й зозуленька кує.

Ну, а літом
Диво-цвітом
Гори вкриті аж до хмар...
Їду щоранку
На полянку,
Де дідусь пасе отар.

МАРТИН

Ішов дрібний дощ. Маленьке сіре кошеня сиділо під парканом і жалібно плакало.

Мимо проходили люди. Вони йшли на роботу. І ніхто не звертав уваги на бідне самотнє кошеня.

Та ось за парканом щось зашаруділо. Це хлопчик Антошко підійшов до паркану з того боку. Він подивився в щілину й покликав:

— Кицю-кицю!

Кошеня перестало плакати й прислухалось — хто це його кличе?

Тоді Антошко переліз через паркан, узяв кошеня і приніс додому. Вдома він нагодував його молоком, дав шматочок котлети й заходився мостити йому постелю в куточку.

— Що це ти робиш? — спитала мама.

— Та ось, Мартин у мене. Він спати хоче, — відповів Антошко.

— Який такий Мартин? — здивувалась мама й підійшла ближче. А потім суворо сказала: — Навіщо ти його приніс? Забери геть з кімнати!

— Мамо, воно ж маленьке, а надворі дощ!.. — каже Антошко.

— Ну, гаразд, — сказала мама. — Нехай побуде, поки надворі дощ. А потім віднесеш його назад.

Антошко промовчав. Він поклав кошеня на постелю, а сам сів біля вікна й почав просити:

— Дощику, дощику, йди довго-довго, весь час. Аж поки мій Мартин виросте й стане великий.

І дощик послухався! Як завзявся на цілі дні — імжить та імжить, не вгаває. Паркан геть почорнів, на вулиці величезні калюжі. Люди ходять по воді, по болоті, кленуть негоду. А Антошко радіє: Мартин з кожним днем міцніє та кращає.

Нарешті й мамі набридла така погода. От вона й каже:

— Та доки ж ото дощ ітиме? Нема просвітку — просто лихо!

— Тепер дощик весь час ітиме, — каже Антошко.

— Чого це так?

— А того, що я його попросив, — каже Антошко. — Щоб Мартин у нас весь час був. Ти ж сама казала: „Нехай побуде, поки дощ іде!" От він і йде.

Мама всміхнулась.

— Я й забула... Де ж він, твій Мартин?

А тут і сам Мартин котушкою торохтить. Борюкається, вибрикує, шовковою спинкою поблискує.

— Дивись, — каже мама, — зовсім призвичаївся.

Потім трошки помовчала і додала:

— Тепер без нього і в кімнаті буде невесело.

Зрадів Антошко за свого Мартина.

І, як на диво, одразу дощ перестав, заблищало сонце.

А далі вже нама про що й розповідати.

К. Домаров

„ЯСАМ"

Підніматися на високі сходи нелегко. А якщо людині лише три роки минуло, то й поготів. Та Олесь не проситься на руки.

— Раз..д-ва! Раз... два! — лічить він східці, переступаючи коротенькими ніжками.

Мамі вже трохи не терпиться і вона пропонує:

— Давай-но я тебе піднесу.

— Ні. Я сам! Я сам!

Зверху спускається Оленка з мамою. Вона чує голосок Олесика і говорить мамі:

— Ясам іде додому і сам піднімається сходами.

А що треба зробити після прогулянки? Перш за все, певна річ, слід помити руки.

— Допомогти тобі? — питає Олесика мама.

— Я сам! Я сам!

У ванну кімнату заглядає старший хлопчик Льоня:

— Ясам умивається сам? Молодець Ясам!

Умившись, Олесь сідає за стіл. Ложка у нього неслухняна. То в носик попаде, то щічку вимаже.

— Хочеш, я тебе погодую? — питає мама.

Ні, Олесь не хоче. Він цупко тримає ложку і говорить:

— Я сам! Я сам!

А тепер спати. Ліжко застелено, плюшовий ведмедик уже заліз під ковдру. Мама допомагає Олесику зняти черевички. А штанці і панчішки він скидає сам. Мама розстібає ліфчик, а нічну сорочечку Олесь вдягає сам. І навіть засинає сам. Мама тільки кладе його в ліжечко, бо сітка дуже висока.

Притиснувши до себе ведмедика, він сонним голосом розповідає йому казку:

— Всі собачки спля-ать... Всі конячки спля-ать... Всі машини спля-ать...

— І Ясам наш заснув, — тихенько говорить тато. — День довгий, стомився Ясам.

Мама сміється: і Оленка, і Льоня, і сусідка, і навіть батько звуть сина не Олесь, а Ясам. Мама сміється, а сама собі пишається. Раз йому дали таке ім'я, значить він і справді людина самостійна.

В. Карасьова

І В ЯСОЧКИ Є ГРЯДКА!

Ранком сонце лине просто в хату, промені лягають на поріг.

Вийшла Яся у садок гуляти, де ще так недавно танув сніг. А тепер — росте на гіллі листя, горобці веселі цвірінчать, і нової травки гострі списи з-під трави торішньої стирчать.

— Край паркану — що це роблять діти? Скільки сміху, галасу й турбот! Підійшла Ясюня подивитись:

— Це ж вони тут скопують город!

Сміх і галас:

— В мене будуть дині!

— В мене морква!

— В мене буряки!

А в того — гарбуз з смачним насінням, і в'юнкий горох, і огірки...

А Ясюня ще така маленька, наймолодша між усіх діток: чорні очка, личко рожевеньке і кругленька вся, як огірок.

Тягне Яся і собі лопатку, — ой, яка ж велика та важка!

— Буде в мене теж маленька грядка, як у всіх дітей із дитсадка!

І скопала грядку наша Яся, не відстала від усіх діток. Їй, щоправда, допоміг Михасик, та Роман, та Лесь, та Ігорьок...

Ну, мала, яке ж тобі насіння?

А мала й не знає: що саджать? Посадити б їй солодкі дині, що під сонцем, як свинки, лежать? Чи червону моркву? Чи салату? Чи смачні зелені огірки? Чи капусту — потім шаткувати? Чи горошок, щоб зривать стручки?..

Узяла Ясюня по зернятку й буряків, і моркви, й те, і те...

Ой, і буде ж у Ясюні грядка, мабуть, краща, ніж у всіх дітей! Їде робота радісна і спора, веселіша за найкращу гру. А весняне сонце лізе вгору, і пече, й цілує дітвору.

Наталя Забіла

МАТІОЛИ

Що це пахне так навколо
У вечірній тихий час?
Матіоли, матіоли
Зацвіли в садочку в нас.

Матіоли
Я полола,
Поглядала, берегла.
Вранці брат ішов до школи,
Я букет йому дала.

Скоро я піду до школи,
Принесу букет у клас...
Матіоли, матіоли
Зацвіли в садочку в нас.

М. Лисич

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

КВІТИ УКРАЇНИ

Проходячи однією вулицею в. м. Міннеаполісі, Міннесота — несподівано почувся мені спів і настільки мелодійний, що я мимоволі зупинилася. Співала якась дівчина. Я лиш зачула останні рядки пісні:

...Але будеш ти дужа й єдина,
Твоя воля прийде, як весна.
Україно, моя Україно,
Золотая моя сторона!

Я стояла мов заворожена. Які дорогі, а разом з тим і болючі спомини проснулись у моїй душі. Пізніше, я запізналась з родиною Прегарів і в їхній доні Мирославі я впізнала співачку, що так заімпонувала мені. Познайомившись з ними ближче, я якось ніби інстинктом відчула в них щирість, доброботу, чесність, якими можуть похвалитися у наші часи люди з українською душею. І я не помилилась. П-во Прегари живуть за стародавнім, але дуже влучним афоризмом: „Не на гучному бенкеті друзі пізнаються".

Пригари такі й є вдійсності. Вони не шукають приятелів серед багатих або високо-поставлених осіб, але як тільки почують, що хтось з українців попав у біду — вони перші будуть там і подадуть братерську руку помочі, хоч самі не є багаті. Серед українського загалу не тільки в Міннеаполісі та околицях, але й поза межами вони є знаними й шанованими. А недавно мені довелося бути на їхньому срібному ювілею. Цей ювілей справив на мене дуже гарне враження і мабуть, що не знайду відповідних слів, щоб ними передати все те, що переживала .

Пан Прегар після другої світової війни опинився з родиною на еміграції й був комендантом українського табору в Німеччині. В своєму комендантові люди відчули не суворого адміністратора, а коменданта-друга. Правою рукою коменданта була його дружина пані Ніна. Вони вдвох здобули неабияку прихильність і пошану всіх таборян. Зуміли поставити дисципліну на належну височінь; шкільне навчання дітей, яке самі-ж і переводили, а також і мистецтво, як вишивання, малярство та інше. Всім керували вони обоє за участю таборян. Справляло враження, що це одна дружна родина.

Пізніше, коли емігрантська доля розкидала людей по всьому світі — вони не кидали з поля зору один одного. Чи повірить же хто, що на цьому ювілею були присутні всі табориане з того табору, яким керував п. Прегар. Ні одна душа не порахувалась ні з витратами, ні з часом, ні з віддаленням. А були тут не тільки з Канади та Америки, а з Аргентини, Бразилії, Чілі, Венецуелі; були аж з Европи: Англії, Франції. Ця несподіванка відбувалась в містечку „Ніагара Фаллс" у провінції Онтаріо. Там мешкають П-во Сиротюки, які й були головними організаторами цієї урочистости, а їм допомагали п-во Балдецькі, Столярчуки, Криворучки, Натолочні.

Після молебню в Українській Православній Церкві всі поїхали до української домівки на вечерю. Тут наших ювілятів чекала ще більша несподіванка. Їх зустріли маршом їхньої рідної гуцульської мельодії. Стараннням П-ва Натолочних ця оркестра була спроваджена аж з Баффало, Америка. Музикантів було 4. Всі гуцули, в багатих гуцульських одностроях, зі своїми національними інструментами: цимбалами, сопілка, скрипка, бубон. Марш

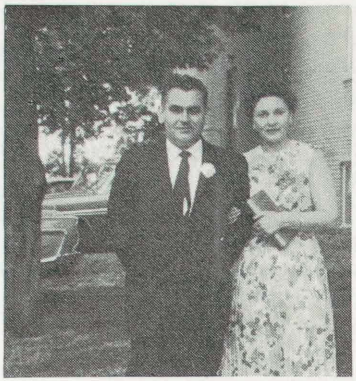

П-во Прегари біля свого дому

грали на мотив:

„В бій гайдамаки, ми всі однакі".

Після вечері, як звичайно, промови, гратуляції. А як заспівали — „Многая літа..." Ах, яка розкіш і краса! Не вірилось, що то співають розпорошені ,знедолені скитальці, що їх силоміць відірвано від рідної землі й розкидано по всьому світі. Це був моноліт і відчувалася така сила, якої ніхто не спроможний подолати. Пан Прегар і є тої думки. Він у своїй промові висловився так: „Не той подужав — хто поборов, а той, хто вивернувся — каже — поборена Україна, але вивернеться, скине кайдани й уже незабаром будемо співати не так, як співає наша доня — „Але будеш ти й дужа й єдина..." Ми будемо співати:

„А тепер ти вже дужа й єдина..."

І в цій хвилині, неначе до людей хтось махнув чарівним патичком, грянуло 400 голосів аж будинком потрясло:

Ще не вмерла Україна і слава, і воля,
Ще нам браття молодії усміхнеться доля...

Це була відповідь Пану Прегару.

Панство Пригари мають двоє дітей: старша донечка Мирослава 22 роки. Минулого року закінчила університет на звання педагога. Одружена з п. Андрієм Бринем. Родичі Андрія є широко знані. Батько є дияконом, а також і диригентом хору „Дніпро", а мати — славна співачка п. Оксана Бринь. Мирослава з самого малечку любить усе, що є українське, дбає про національну справу. Співає в хорі „Дніпро". В Міннеаполісі знана, як одна з найкращих танцюристок. Поза тим Мирося вже кілька років моделює в найбільших компаніях Міннесоти і гарно грає на піано. Син п-ва Пригарів Анатолій має 12 років і вже 6 років прислуговує священикові в церкві. Свої обов'язки виконує знаменито. Добре вчиться в школі, також відвідує українську школу й часто пише листи до дідуся Наума, за це має де-кілька вищих нагород. Взагалі обоє діти, Мирося й Толя, як і їхні батьки є рідними дітьми своєї матері — України. Своєю працею, жертвенністю й відданістю вони в повній мірі заслуговують назви найкращих квітів України.

Г. Садецька.

ЮВІЛЕЙ 10-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ ІМ. ХАРИТІ КОНОНЕНКО БЛЕЙН ЛЕЙК І КРИДОР, САСК.

Ювілейне свято почалося Богослуженням в церкві св. Апп. Петра і Павла в Кридорі. По Богослуженні була Панахида за покійних членок і патронку Харитю Кононенко — відслужив Всеч. о. І. Мельник. Слідував спільний обід в Блейн Лейк Меморіял Гал. По обіді відбулася святочна програма.

Програму відкрито піснею „О, Україно!" Голова відділу Марія Цьона, предсідниця свята дала вступне слово і привітала учасників. Вона сказала, що хоч цей відділ святкує лише 10-ліття, однак жінки, членки церкви працювали щиро давно перед тим. Приналежність до Союзу Українок Канади піднесла жіноцтво на вищий рівень, бо в цей спосіб, ми маєма нагоду брати участь в повнім громадськім житті та працювати за вказівками нашої центральної екзекутиви.

Панна Розалія Гнатюк, наймолодша наша членка, привітала гостю доповідачку пані Марію Мадюк з Саскатуну і вчепила їй корсаж. На святі було поважне число гостей з Норт Бетлфорду, Саскатуну, Гефорду. Привіти зложили: Оля Андрущак—від відділу в Гефорді і як членка центральної управи від Союзу Українок Канади. Пані Савеля Харко вітала наш ювілей — від відділу в Норт Бетлфорді, пані М. Табашнюк — від відділу в Саскатуні, п. Мих. Човганюк, голова громади — вітав жіноцтва в імені членів церковної громади. Писемні привіти наспіли від відділу з Редфілду і Принс Альберту, Пані Текля Ткачик з Едмонтону — це бувша голова нашого відділу через чотири роки і членка через вісім років.

Пані Марія Мадюк, яка була на наших перших зборах десять років тому, зложила привіт від Саскачеванської провінціяльної екзекутиви Союзу. Це наша улюблена організаторка. Вона лишила нам кілька цінних, щирих та мудрих думок: мову свою рідну далі вивчатні берегти, а що найголовніше, навчати її своїх дітей. Радила збирати і складати в записках події та підприємства для архіву, щоб зберігати свою історію. Висловила пані Мадюк признання відділові за співпрацю з членами громади.

Пані Катерина Парчевська висловила сердечну подяку пані Мадюк за участь і слово. В дальшій програмі нашого свята, відбулось відзначення наших старших заслужених членок. Вони від початків церковно-громадського життя трудилися, працювали і тепер далі помагають. Добр. Галя Зузак з Норт Бетлфорду виконувала церемонію відзначування — причіпляла корсажі і складала гратуляції. Відзначені пані: Розалія Федейко і Текля Корпан з Кридору, Меланія Неміш, Анна Матіюк і Марія Хома з Блейн Лейку. Неприсутніх — Катерину Гнатюк з Кридору і Дору Михайлюк та Василину Човганюк, зараз по ювілею наші членки відвідали в домах.

Марія Цьона, представила цих найстарших членок і сказала кілька споминів з їх життя і присутні відспівали їм „Многая літа".

Щоб завершити святочність того дня, секретарка товариства Анна Гунчак, дала огляд діяльности за минулих 10 літ. Членки багато положили праці на піддержку Церкви, щоб забезпечити наше майбутнє. Свідомо і щиро виконували свої обов'язки супроти централі Союзу, пров. екзекутиви та піддержували Інститут П. Могили в Саскатуні, помагали сумківцям, недільній школі та взагалі клопоталися громадським вихованням нашої молоді. В нас досі була з г о д а, любов та приємна співпраця, хоч нам і трудно, бо наш відділ складається з двох місцевостей і ми розкидані простором — Кридор, Талмен і Блейн Лейк.

Пані Анна Солодюк, заступниця голови, провела церемонію свічення свічок на ювілейнім торті, а присутні в той же час встали і відспівали „Праця єдина". Кінцеве слово сказав Всеч. о. Мельник. Між іншим, він сказав, що там, де є зорганізоване жіноцтво, там є поступ і надія на майбутнє.

Членки подали на закінчення каву і перекуску. Збірка принесла $30.00, з того вислано $15.00 на журнал „Промінь", а $15.00 на організаційний фонд до Союзу Українок Канади.

Анна Гунчак, секретарка.

ВЕСНЯНА ІМПРЕЗА
Овкборн, Манітоба

Заходами відділу ім. Лесі Українки відбувся в Народнім Домі 22 квітня цього року весняний чай і випродаж ручних робіт.

Гостей при дверях вітали дві сумківки — одягнені в українських строях — Савеля Боклащук і Леся Старенька. Заля Народнього Дому була убрана в стилі 100-річчя Канади; про декорацію подбали пані — Марія Бородій, Анастасія Грицак і Ґеня Матієшин. Речей ручної роботи доглядали — Василька Слон і Марія Бородій. Великоднє печиво доглядали — пані Анна Боклащук і Анна Друль. Виставку мистецтва доглядала Марія Ґрошок. Дві сумківки з молодшого відділу — Петруся Майовська і Маруся Друль, продавали білети на розігравку ковдри.

Окружна представниця Михайліна Чвалюк кількома словами відкрила чай. По молитві, що її провів Всеч. о. Швець, гості засіли за столи до перекуски. До столів доносили сумківці — Даруся Макуляк, Петруся Макуляк, Савеля Боклащук і Леся Старенькі. Взагалі, вечір пройшов з повним успіхом. **Ґ. Матієшин.**

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ
у Смокі Лейк, Алта.

Роковини Шевченка: Заходами відділу відбувся в Народнім Домі 23-го квітня вечір присвячений роковинам Шевченка. На імпрезу прибуло гарне число гостей. Програмою вечора керувала добр. Туржанська. Жіночий хор під управою пані Марії Антонюк відспівав Заповіт. Реферат на свято Шевченка прочитала пані Марія Рацой, а добр. Туржанська прочитала уривок поеми „Мати наймичка", по цім жіночий хор відспівав кілька пісень.

Того самого вечора наше т-во улаштувало розігравку на писанки, що їх подарували на ту ціль пані Марія Паламарим і пані Сайді Ваділ. Прихід з розігравки $10.00, т-во призначило на прес. фонд журнала „Промінь". Після закінчення програми членки т-ва подали чай.

Випродаж Великоднього печива, відбувся в Народнім Домі 25 квітня. Цей випродаж улаштували спільно членки т-ва і сестриці при церкві. На столах були баби, паски, писанки та інше різне печиво, яким були заставлені столи. Все це скоро ми продали. Все печиво жінки дарували в користь громадської потреби.

День Матері: Це свято відбулося заходами молодшого і старшого відділів СУМК в Українськім Народнім Домі 14 травня при помочі жіночого т-ва. Залю Народнього Дому заповнювали учасники свята. Програмою свята проводила добр. Туржанська,

ҐІЛБЕРТ ПЛЕЙНС, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулися в Народнім Домі 2-го грудня 1966 р. Збори відкрила голова т-ва пані Г. Мимко, предсідницею зборів була пані Г. Мимко, секретаркою пані К. Самець.

Протягом року відбулось 9 місячних зборів і одні річні збори. Заходами т-ва відбувся весняний чай, випродаж Великодного печива і ручних робіт. Членки приготовили обід на храм, спільне свячене, осінню вечерю та видали вечерю для студентів, шпитальних службовців ,для учителів і для Масонів. Членки помагали при похоронних прийняттях. Дві наші членки опікуються відділом СУМК.

Фінансовий звіт: З 1965 р. осталось в касі $1,602.68, приходи в 1966 р. — $1,777.52, розходи — $938.28, в касі осталось $2,442.92.

Заряд т-ва на 1967 р.: Пані: А. Кушманюк — голова, Е. Котик — заступниця, А. Міщук — касієрка, І. Талпаш — секретарка. Контрольна комісія — Е. Михалюк, К. Самець. Господині — Ю. Бурдинюк, М. Савчук, В. Вівчарук, Г. Ничка. Сестриці — М. Савчук, Ю. Ярема, А. Гнатюк, А. Гаврилишин.

І. Талпаш.

яка відкрила програму вступним словом.

Приємно було бачити і почути, як молодь поправною рідною мовою віддає поклін своїй матері. В програму входили пісні, деклямації. Дуже гарне враження зробив живий образ на „Свято Матері", який зворушив публику. Святочний реферат, добре опрацьований та глибокий змістом виголосив о. Прот. Юрій Туржанський. Дуже гарно відспівали пісню маленький братчик і сестричка Предії. Старші сумківці виконали кілька точок, а між ними зокрема виділявся дует „Ставок заснув", що його виконали Донна Кокотило та Дженес Мандзяк. До сліз зворушила деклямація Клавдії Палилик, під час якої вона вручила квіти своїй мамі.

По концерті сумківці частували смоїх мамів та учасників чаєм. Жіноче т-во та громадянство оцінюють працю добр. Туржанської у приготуванні такого гарного концерту, яким вона займалась та взагалі у виховній праці молоді у Смокі Лейку.

Мотря Лопатинська.

РОСБУРН, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулися 18 грудня 1966 р. в домі пані Анни Бельбас. Голова відділу Анна Бельбас відкрила збори молитвою. Предсіднищею зборів була пані Настуня Кузенко, а секретаркою пані Марія П'яста. Звіти діяльности т-ва здавали членкині заряду.

На наших місячних зборах членки читали обіжники з централі Союзу Українок. Членки улаштували писання і випродаж писанок, відвідували старших людей з Великодною писанкою, відвідували хворих і давали дарунки, улаштували осінній чай і розігравку, дали 5 дол. на „Історію Українців Канади".

День Подяки улаштували спільно з сестрицтвом у Ґлен Елмо. Всеч. о. Швець відправив Молебень і дав промову про значення цього свята. В листопаді товариство також улаштувало імпрезу День Поляглого Вояка. Всеч. о. Швець відправив Панахиду за полеглих. Опісля відбулась програма. Промовляли: Всеч. о. Швець і п. Дідик з Сенді Лейку. Був гуртовий спів — співали стрілецькі пісні а на закінчення жінки подали перекуску.

Наш відділ Союзу Українок помагає церкві в Росбурн і Ґлен Елмо. Наша праця дуже скромна, бо число нас невеличке. Більша частина членкинь сестрицтва не належать до Союзу Українок Канади. А було б гарно всім нам працювати в однім дусі.

До заряду т-ва на 1967 р. увійшли такі пані: Голова — Анна Стреньг, заступниця — Олена Семенюк, секретарка — Марія Коник, заступниця секр. — Настуня Кузенко, касієрка — Анна Бельбас. Контрольорка — Марія П'яста.

Марія Коник.

ЛЕК ЛА БІШ, АЛБЕРТА

Річні збори Союзу Українок Канади, відділ в Лек Ла Біш, Алберта, відбулися на 6-го грудня 1966 року в домі пароха в 7.00 год. вечора. Збори розпочалися молитвою, яку провів парох. Був прочитаний звіт з минулорічних зборів, а тоді був даний звіт праці голови, пані Р. Залузної, та фінанссовий звіт, який дала пані В. Погранична. За минулий рік членки видали бенкет вчителям, обід на день празнику громади, а поза це давали перекуски на свято Тараса Шевченка, в день, коли було засідання Дослідчо-студійної Комісії в Лек Ла Біш, коли пані Токарик відвідала наш відділ, також було видано перекуску, як також коли щось відбувалося в нашій громаді. Ми ходили помагати колядувати на нашу церкву. Помагали в розпродажі білетів на королеву в нашій парафії, продавали і білети на Колегію Св. Андрея. Помагали сумківцям, коли вони мали перогову вечерю. Брали участь в концерті Тараса Шевченка і улаштували програму на роковини Лесі Українки. Відбули свій річний базар в осені. Мали приємність вітати дорогу гостю у своїм відділі в особі пані А. Токарик, голову С. У. К. на Канаду. Наш відділ давав пожертви й фонди до церкви та на інші потреби. За минулий рік набули малюнок з Лесі Українки, набули свою печатку для відділу, кадильницю до церкви, більше посуду до кухні та найняли чоловіка, що поробив більше шафів на посуду. Поза це наше жіноцтво чергується в удержуванні в нашій церкві чистоти і порядку.

Пані В. Погранична дала фінансовий звіт за останній рік праці: Приходи за 1966 рік були $481.59, а розходи за 1966 рік були $619.31. У касі осталося $769.28.

На закінчення зборів, був вибраний новий заряд на 1967 рік, до якого увійшли такі особи: Голова — Р. Залузна, заст. голови — Д. Ткачук, секретарка — К. Трач, касієрка — Д. Дячук. Шпитальний комітет — А. Лобай. Церковні сестриці — З. Іванчук і Н. Войціховська.

К. Трач, — секретарка.

МЕЛФОРТ, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися в Народнім Домі 3 грудня, 1966 року. Членок на зборах було 10. Голова т-ва пані Анна Копачівська, відкрила збори молитвою. Членки заряду здавали звіти з річної праці товариства.

Протягом року т-о мало 8 місячних зборів. Підприємства: членки улаштували 3 бінга, випродаж печива і писанок, приготовили спільне свячене, видали три поминальних обіди, одну курячу вечерю, дві похоронних перекуску і улаштували роковини Лесі Українки.

Заряд нашого товариства на рік 1967-ий остався той самий, до нього входять: Анна Копачівська — голова, Е. Кобилянська — заступниця, Магда Ткачук — секретарка, Катерина Федик — касієрка. Контрольна комісія — Надія Щербій, Марія Тка-

чук. Сестриці до церкви — А. Шмір, Марія Ткачук. Інші урядниці — Анна Панчишин, Марія Дедич і Марія Ткачук.

Приходи т-ва в 1966 році були — $770.61, розходи $364.60.

Магда Ткачук, секретарка.

САНДАВН, МАН.
Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори відділу відбулися 4-го грудня 1966 року в Народнім Домі. Збори відкрила у відсутности голови її заступниця Єлена Бугера молитвою і була предсідницею, секретаркою річних зборів була Марія Ілюк. Членки заряду і комітетів здавали звіти минулорічної діяльности товариства.

За рік відбулось 11 місячних зборів. Відділ улаштовує різні підприємства, як обіди, бінго, церковний празник, обіди для клюбу „4-Н". Під час Різдвяних свят членки ходили колядувати та відвідували старших і хворих члекинь.

В минулім році відділ жертвував на місцеву церкву $1,071.54, на Народний Дім — $307.79, та інші менші пожертви, як також вислав свій повний бюджет до централі Союзу Українок Канади.

Заряд т-ва на 1967 рік: Василина Фещук — голова, Єлена Бугера — заступниця, кореспонд. і рекорд. секретарка — Марія Т. Ілюк, касієрка — Євгенія Ілюк, фінан. секр. — Веронія Костинюк. Контрольна комісія — Анна Васкул, Домка Левеник і Марія Ілюк. До церковного комітету увійшли: Єлена Меленко, Анастасія Ілюк, Сахніра Соколюк і Єлена Гершфілд. Господарський і кухонний комітет — Єлена Бугера, Сахніра Соколюк і Василина Фещук.

Марія Т. Ілюк, секр.

ЛОНДОН, ОНТ.
Відділ ім. кн. Ольги

Річні збори відділу відбулися 4-го грудня 1966 року в церковній залі в присутності 25 членок і приятелюк відділу. Головою річних зборів обрано Вікторію Калюжну, секретаркою — Віру Яремченко. За працю відділу склали звіти: Олена Кошарна — уступивша голова, Галина Володченко — скарбничка, Віра Яремченко — освітня референтка. За 1965-66 біжучий рік відділ влаштував: „Веселий вечір" з національними стравами, вечір з розігравкою 4 томів „Кобзаря". Відсвятковано свято Героїнь, роковини Івана Франка, День Матері, Свято Державности. Відділ приймав участь у виставці народніх строїв, різьби, вишивок, в організації бібліотеки при Православній Церкві, у відзначенні 75-ліття поселення українців у Канаді, влаштовано осінній базар в церковній залі. Прибуток в 1966 році $2.076.64. Залишилося в касі з 1965 р. $144.52. Видатки за 1966 р. $2,086.95, передано новій управі — $134.21. Передано церковній управі $1.650.00. Відділ вислав бюджет до Централі в сумі $25.00. Вище згадана сума охоплює: членські внески від 18 членок, канцелярійний фонд, провінціяльний фонд, організаційний фонд. 12 членок відділу передплачують журнала „Промінь". Новообрана управа на 1967-68 рік: Олена Кошарна — голова, Ольга Співак і Олександра Койляк — заступниці голови, Софія Степанюк — кореспонд. секретарка, Галина Володченко — скарбничка, референтки — Віра Яремченко — референтка освіти, Анастасія Кудловська і Лідія Шевченко — міжнародніх справ, Маргарет Овчаренко, Зіна Гладко — економіки, Надія Шульга, Параскева Шевченко, Ганна Панасейко — контрольна комісія. Комітет недільної школи — Надія Шульга, Лідія Шевченко, Олександра Тищенко. При громаді існує недільня і рідна школи, в яких навчають пані — Катерина Дебрин і Надія Шульга.

Ніна Кузьменко, секр.

ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.
Відділ ім. Доньки України

Річні збори т-ва відбулися 17 грудня 1966 року в залі Просвіта. Присутніх було 18 членок. Предсідницею зборів була Ольга Ковальчук, секретаркою Марія Пресунька. Членки заряду здавали звіти. Пані Ковальчук у своїм звіті подякувала членкам за співпрацю.

За рік відбулося 6 місячних зборів, річні збори, одно засідання заряду та двоє сходин. Впродовж року членки були зайняті в таких підприємствах: ходили колядувати, взяли участь в чаях Ради Народнього Мистецтва в місяцях березні і грудні. Помагали Комітетові Українок Канади викладати про українське народнє мистецтво під час їх зимового курсу Лейкгед вистави і помагали у збірках у „Тег Дей", у пікніках КУК і Т-ва Просвіти.

Відповідними програмами т-во відзначило пам'ять Лесі Українки, Ольги Басараб, Олени Теліги, Хариті Кононенко і Наталії Кобринської. Дві членки т-ва взяли курс роблення капелюхів і провели його в товаристві зацікавленим. Членки товариства улаштували осінній чай і показ капелюхів. Комітет відвідував хворих та засилав картки побажань. Т-во винагороджує своїх членок за ріжні заслуги. Відділ входить в члени місцевої Жіночої Ради і наші представниці беруть там участь у зборах, так само в жіночому КУК. Поважне число наших членок належить до жіночого хору при Просвіті, де багато часу присвячують корисним підприємствам.

Товариство сповнило свій бюджет до централі, зложило на проєкт Союзу на 100-річчя Канади $36.00, дало на Колегію Св. Андрея — $25.00 та менші добродійні канадійські організації, як великодні марки, фонд рака, Юнайтед Апіл. Відділ передплачує журнал „Промінь" і „Український Голос" до Онтаріо шпиталю.

Фінансовий звіт: —З 1965 року осталося $19.43, приходи з 1966 році — $398.65, розходи — $285.09, в касі лишилося — $133.01.

Заряд т-ва на 1967 рік: голова — Ольга Ковальчук, заступниця — Олеся Венгер, рекордова секретарка — Марія Пресунька, фінанс. секр. — Оля Михайлишин. Референтки Освіти — Орися Яремчук і Соня Соплива, комітет мистецтва — Олеся Венгер, Марія Дудка, Михайлина Гарасимчук, програмовий комітет — Єлисавета Шелепюк, відвідування хворих — Анна Пуляк, Оля Михайлишин. Контрольна комісія — Анна Пуляк, Марія Сторожук і Марія Паробій. Представниці до Жіночої Ради і Жін. КУК — Є. Шелепюк, О. Ковальчук.

Марія Пресунька, секр.

КАНОРА, САСК.
Відділ ім. Марії Маркович

Річні збори товариства відбулися 8 грудня 1966 р. в залі Українського Народного Дому при участи 42 членок. Збори відкрила молитвою голова т-ва пані А. Мисак, предсідницею була пані П. Данильчук, секретарювала Катерина Дутка. Прочитано протокол з річних зборів з минулого року і членки заряду та комітети здавали звіти діяльности за 1966 р.

Праця у відділі, як і минулими роками була активна і корисна, рік минув дуже швидко. Протягом року відбулось 9 місячних зборів, 5 засідань заряду, а 4 засідань спільно з зарядом церковної громади. Наше т-во начи-

слює 94 членок. Праця у відділі була поділена між заряд і 10 різних комітетів 5 груп членок і один кружок старших. Ці групи очолювали такі пані: М. Ґулатсон, О. Ґулатсон, П. Ганевич, С. Копельчук, Н. Дутчак і старшого кружка Д. Ленько.

Одною з наших важніших ділянок праці є недільна школа. Т-во дбає, щоб як учителі, так і учні мали відповідні матеріяли для навчання в недільній школі. Навчання в недільній школі відбувається кожного тижня крім вакацій і поділена на 6 кляс. Учителями в 1966 р. були п. п. Н. Лабюк, П. Гилета, Е. Ґирман, А. Гладун; пані: М. Котелко, Ґ. Ортинська, яка є також головою недільної школи, Е. Ягольницька та панночки: Богданна Данильчук, Зоря Денис і Сузанна Чоботар. Заступниками були: пані М. Сопотик і п. А. Ойстрик.

Під опікою відділу відбувається також українська школа раз на тиждень. Т-во оплачує учителів та інші потреби включаючи дарунки учням під час Різдвяного концерту та організує прогулянки для дітей при закінченні шкільного року. Навчали в українській школі пані: О. Ойструк і Всеч. о. Н. Стиценко.

Т-во опікується молодшим і старшим відділами СУМК. Комітет, якого головою є пані Павля Данильчук, вона рівночасно є інструкторкою обидвох відділів. До помочі їй в молодшому СУМК є дві членки — пані М. Котелко і пані М. Склярук. До Надзірної Ради старшого СУМК-у до вакацій входили: пані О. Ойстрик, п. Е. Ґирман і п. М. Охітва, по вакаціях — пані Т. Ременда, п. Е. Ґирман і п. В. Стінка. Заряд старшого СУМК складався з таких осіб: провідниця — Соня Станішька ,заступниця — Марлін Баран, секретарка Олеся Король, кор. секретарка — Богданна Данильчук, касієр — Антін Гладун. Капелян — Всеч. о. Н. Стиценко. Сумківці відбули 5 місячних зборів, улаштували забаву з танцями, представлення, навчались українських народніх танків.

Комітет членства жін. т-ва, якого головою була пані Е. Мисак, при помочі інших членок улаштувала чай для принимання нових членок. За рік 1966 вписалось до т-ва нових 24 членок.

З освітної праці відбувались у нас вечорки, яких було 5 й які були надзвичайно корисні й цікаві. Доповіді і дискусії, „Як затримати нашу молодь при церкві" — участь брали: Всеч. о. Н. Стиценко, панове: В. Мисак, Е. Пура, А. Ойстрик. Відбулось три виклади з історії Української Православної Церкви — викладачі: Всеч. о. Н. Стиценко і п. М. Ягольницький. Улаштовано курс печеня пасок. Старші членки провели його в злуці з чаєм і продажем печива. Доповідь і фільм з подорожі по Європі і Святій Землі пані Євгенія Козяр та чай. Дохід з цієї імпрези т-во переслало на журнал „Промінь".

Протягом року наш відділ приготовив і видав 5 бенкетів, 7 обідів, спільне свячене, пущення, храмовий обід, ювілейний обід, курячу вечерю, вечерю під час базару, та один 50-літній ювілей для членів — п-ва Д. Худяків та 5 післяпохоронних перекусок.

Наш відділ працює при церкві. Одна з наших членок пані М. Мисак є диригенткою церковного хору. Також наші членки дають обслугу в церкві як сестриці. Наше т-во дає стипендію у вищій державній школі за українознавство в $25.00 та нагороду у музичнім фестивалі в $25.00.

Фінансовий звіт: З року 1965 осталось в касі — $8,095, приходи в 1966 р. — $6,564, розходи $10,423.66, в касі остало $4,237.11.

Заряд т-ва на 1967 рік: Голова — Анеля Стратійчук, уступивша голова — Альбіна Мисак, заступниці — Фіялка Киба і Тіна Ременда, рекор. секретарка — Катерина Дутка, заступниця — Катерина Лабюк, кореспо. секретарка — Олена Козоріз, касієрка — Савелія Ґилета.

Голови комітетів: Недільної школи — Ґ. Ортинська, української школи — О. Ойстрик, старшого СУМК-у — Т. Ременда, молодшого СУМК-у — П. Данильчук, освіти — П. Кушнір, відвідування хворих — М. Лодга, сестрищь — М. Лодга, членства — М. Мисак, соціяльний — Р. Крайник, журнала „Промінь" — С. Копельчук, добродійної праці — С. Чоботар, референтка літної оселі — Д. Ортинська.

Катерина Дутка, секр.

ДЕНБУРІ, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися 26 січня 1966 року в домі пані Теклі Козменюк. Присутніх членок було 17. Збори відкрила голова т-ва пані Вероня Сандяк. Секретарка прочитала протокол з минулих річних зборів. Предсідницею зборів була Текля Козменюк. Слідували звіти членок заряду. Секретарка т-ва провадж року відбулось 11 місячних зборів і одно спеціяльне засідання. Товариство улаштувало прощальний вечерок для Всеч. о. і добр. Греділів і вручило їм на пам'ятку в дарунку малюнок з нашої церкви. Членки т-ва улаштували свято„ День Матері', приготовили обід на празник, приготовили дві пирогові вечері і одну осінню вечерю. Ходили колядувати на церкву. Жіноче т-во подарувало $50.00 на поправку священичої резиденції у Гаєс. Членки улаштували різдвяну забаву з перекускою у Народнім Домі, де обмінялись святочними дарунками.

Ми тут у Денбурі, маємо Український Народній Дім, в якім маємо нагоду відбувати весілля, бінго, концерти, обіди чи публичні збори. Ми придбали всяку посуду до кухні, вложили й помалювали підлогу, помалювали цілий будинок в середині і з надвору. Товариство улаштувало кошиконий танець, один пікнік. Ми опікуємося недільною школою, до якої вчащає около 25 дітей.

Заряд т-ва на 1967 рік: Голова — А. Сакалюк, заступниця голови — Н. Сандак, секретарка — Текля Козменюк, заступниця — Домка Федорчук, Касієрка — Марія Местрачук, Комітет програмовий — Павліна Костинюк, Вероня Сандак і Марія Федорчук. Комітет відвідування хворих — Вероня Сандак і Натка Сандак. Сестриці до церкви — Катерина Козменюк, Натка Сандак, Софія Лозинська. Порядкувати церкву — Марія Федорчук і Настуня Козменюк. Наш проєкт на 100-річчя Канади, є шиття ковдри на розігравку.

Анна Сакалюк, голова.

МОНТРЕАЛ, КВЕ.
Відділ ім. Ганни Барвінок

Річні збори відбулися 22 червня 1966 року в залі Собору Св. Софії. Членкині що були в управі і в різних комітетах, здали свої звіти. Під час 1965 року відбулося: 13 загальних, 1 річні збори і 1 надзвичайні збори. Цьогорічна діяльність товариства: Оною з найбільших імпрез цього року влаштована нашим т-вом була виставка ляльок в українських строях. Ці ляльки були привезені пані Вахною з музею Союзу Українок Канади в Торонто, а виставка відбулася в одному з найкращих ресторанів міста. Під час перекуски, на якій були присутні крім українок, ще і жінки інших національностей, пані Вахна

виголосила доповідь про історію костюмів з ріжних частин України. Під час року наше т-во влаштувало також вечір писання писанок для членкинь т-ва та Великодню дитячу телевізійну програму з темою — писанка, а під час Різдва ходили колядувати. Восени мали Баль Маскарад, а на весні — чайний вечір для введення нових членкинь. Цього року т-во прийняло одну нову членкиню. Наше т-во посилає представницю до місцевого КУК, та висилало делегатів на з'їзди СУС в Торонто та Провінціяльної Екзекутиви. Членкині беруть участь в недільній та рідній школах, шкільному комітеті та в церковному хорі. Т-во помагало сумківцям в їхніх підприємствах, а також у випадку потреби давало фінансову допомогу. Членки т-ва брали участь у 30-літньому ювілею С.Б.У.В., а також висилали делеґаток на численні імпрези, на які наше т-во діставало запрошення під час року. Членкині допомагали відділу „Доньки України" у влаштуванні Храмового Свята при нашій громаді, помагали в збірці на фонд Червоного Пера та на організацію поборювання пістряка.

Під час року влаштовували 3 рази розпродаж речей, Різдвяний чайний вечір, а перед Різдвом розпродували різдвяні речі, солодке печиво та вишивки. Під час року були влаштовані імпрези, доходи з яких були розіслані до Інституту Св. Володимира, Музей Союзу Українок Канади в Торонто та на журнал „Промінь" з нагоди 5-літнього ювілею.

Вибрали нову управу в складі: Уступаюча голова — Є. Загурак, голова — О. Бурак, заступниця голови — О. Бега, секретарка — Є. Шкурат, помічниця секретарки — М. Житинська, скарбничка — О. Новак, касієрка — М. Гомонко, господині: М. Житинська, Г. Шух і К. Самолюк, бібліотекарка — С. Ґураль, програмова референтка — Н. Тарнопільська, оголошеннями займається — О. Бега.

Приходи $2,074.88, розходи $1,574.32, в банку $500.00.

Є. Шкурат, секретарка.

САСКАТУН, САСК.
Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори відбулися 12 грудня, 1966 року в катедральній авдиторії. Після відкриття зборів, голова відділу пані Д. Баєр попросила всеч. о. Григорія Удода, настоятеля катедральної громади в Саскатуні, провести молитву. Після молитви всі присутні хвилинною мовчанкою вшанували пам'ять відійшовших членкинь відділу. Далі приступлено до звітів діяльности заряду. У своєму звіті голова, пані Баєр підкреслила, що минулий рік був великої успішної праці відділу. Цей успіх був двоякий: матеріяльний прибуток відділу, як також його моральний зріст. В такому ж дусі слідували звіти інших членів заряду. З їх звітів праця відділу предсталяється дуже активною й багатосторонньою.

Знимка заряду за 1966 рік — відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні. Перший ряд зліва направо, Пані: Д. Янів — перша заступниця голови, М. Керніцька — рек. секр., Д.Баєр — голова, В. Лозовий — четвер та заст. голови, М. Дорош — другазаст. голови. Другий ряд: пані: П. Бокшован — сестриця, С. Ґрещук —сестриця, Е. Табашнюк — уступивша голова, А. Гарасимчук — реф. членства, К. Івасюк — контрольна комісія, А. Ференюк — вишивки, М. Пігач —сестриця.Третій ряд: Л. Кіндрачук — друга реф. підприємств, З. Багрій —голова кружка, А. Папіш — молодший С.У.М.К., П. Хомин — реп. преси.В. Катеринич — господиня

В минулому році відбулось 9 місячних зборів, 12 засідань заряду, членки приготовляли обіди, вечері, перекуски на всякі нагоди, які потребували обслуги, пильнували порядку в церкві й біля церкви. Т-во займалось українською й недільною школами при катедральній громаді, проводило догляд над молоддю, через своїх представниць. Також комітет відвідував шпиталі, як у Саскатуні, так і в Норт Бетлфорді, в усяких церковних і громадських підприємствах т-во брало якнайактивнішу участь. Зокрема великий вклад зробило т-во при Катедрі у матеріяльній підтримці катедральної громади в Саскатуні та інших наших установах. На Катедру, відділ пожертвував в минулому році — $10,150.00, на Інститут П. Могили — $500.00, на Колегію С. Андрея — $400.00, на стипендійний фонд студентам-богословам — $100.00, на музей СУК — 250 дол. та на проєкт 100-річчя Канади $240.00.

Фінансовий виказ за 1966 рік: Було в касі з 1965 року — $2,625.34, приходи за 1966 рік — $19,948.84, розходи за 1966 рік — $21,513.08.

До управи відділу на 1967 рік увійшли: Д. Баєр — голова, Е. Табашнюк — уступаюча голова, Анна Янів, М. Дорош, М. Бойчук і О. Гавриш — заступниці голови, добр. Л. Удод — рекордова секретарка, П. Турецька — кореспонденційна секретарка, В. Залещук — касієрка.

Л. Удод, рек. секр.

ТУ ГИЛС, АЛТА.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулися 7-го грудня 1966 року в церковній залі. Збори відкрила голова т-ва пані Іфтодій. Предсідницею зборів була пані Маріянич, а секретаркою — пані Ліна Ґелета. Членки заряду здавали звіти діяльности.

Протягом року відбулось 8 місячних зборів, 1 річні збори, 1 поминальний обід, 1 спільна вечеря на Щедрий Вечір, 3 бенкети, 7 похоронних обідів, обід на храм місцевої громади. Членки т-ва помагали громаді у двох базарах, улаштували прогульку для дітей недільної школи, приймали нашу дорогу гостю, голову Союзу Українок Канади — Анну

Токарик. Т-во дало поміч Червоному Хрестові, клініці, провело збірку на організацію поборювання недуги рака, Червоний Хрест, членки ходили колядувати для церковної громади.

Наше т-во опікується недільною і українською школами. В недільній школі є 62 дітей, які поділені на 4 кляси. В недільній школі навчають панове: Василь Фуштей, Павло Дидинський, Данило Варварюк; пані — Орися Кузмек, Ольга Храпко, Марія Олійник. Помагають — Павліна Мулька, Ліна Ґалета, пані Колісняк і Віра Павлюк. В українській школі навчає Всеч. о. Зубрицький і Павліна Мулька. Т-во вислало 2 делеґатки на провінціяльний з'їзд до Едмонтону та на окружний з'їзд до Вегревилу.

Т-во сповнило свій бюджет до централі Союзу, на місцеву церкву передало $1,025.00, інші пожертви: на журнал „Промінь" — $25.00, на Інститут Св. Івана в Едмонтоні — $100, на літню оселю — $50.00, на Червоний Хрест — $10.00, на проєкт Союзу Українок — $80.00, на видання Історії Українців Канади до СУС — $25.00.

Приходи в 1966 році — $3,442.58, розходи — $3,078.11, в касі осталося $812.36.

Заряд т-ва на 1967 рік: Голова — пані Маріяніч, уступивша голова — Анна Іфтодій, заступниці — Ольга Чонко, А. Мельничук і Марія Чернівчан, рекорд. секретарка — Ліна Ґелета, фінанс. секретарка — Олена Варварук, кореспонд. секретарка — Павліна Мулька. Контрольна комісія — Т. Шевчук, Марія Бук і К. Елко. Комітет недільної школи — Т. Залецька, Е. Миронюк, Ф. Колісняк, Є Бачинська, української школи — М. Фуштей і О. Товпич.

Референтки освіти — М. Андріящук, П. Фуштей, П. Солодюк; мистецтва — Т. Шевчук, Н. Никіфорчук, М. Фуярчук; англомовної преси — К. Елко, української преси — референтка журнала „Промінь" — К. Паламарук, фонду фундації — М. Чернівчан. Церковний комітет — Р. Бачинська, А. Дигід, М. Мельничук, К. Миронюк.

Ліна Ґелета, секретарка.

КЕЛҐАРИ, АЛБЕРТА
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори т-ва відбулися 4-го грудня, 1966 року в церковній залі. Збори відкрила голова т-ва Павліна Андрусяк. Предсіницею зборів була Ольга Курчаба, а секретаркою Надія Кобильник.

Діяльність т-ва: За рік відбулось 9 місячних зборів і 6 засідань заряду, а 4 засідань всіх зарядів при громаді, 3 імпрези і підприємств: Членки т-ва приготовили і видали 6 обідів, один похоронний обід, 7 вечер, улаштувало 2 чаї — Великодний і в День Матері, два випродажі домашнього печива, випродаж уживаних речей. Заходами т-ва відбулось 2 концерти, 12 вечорків писання писанок, один пікник.

На 21 і 22 травня відбувся у нас успішний сумківський злет (джемборі), на який прибули сумківці з різних околиць Альберти та Британ Колумбії. Коштом т-ва вислано двоє дітей до літньої оселі Барвінок. Вислано дві делеґатки на з'їзд до Едмонтону. Членки брали участь в базарі. Відділ вислав $50.00 на видання Історії Українців Канади — проєкт СУС на 100-річчя Канади. Т-во купило для священичої резиденції машину до прання і машину до сушення білизни, купили книжечки для хворих. Багато наших членок брали активну участь в колядах та в церковнім хорі. Ми допомагаємо церкві в навчанні в недільній школі і т-во помагає старшому відділові СУМК.

Фінансовий звіт: Приходи в 1966 р. $2,598.93., розходи — $2.012.66, осталось в касі $586.27.

Заряд т-ва на 1967 рік: голова — Марія Чернецька, заступниця — Параскевія Ворон і Надія Кобильник, рекорд. секретарка — Ольга Курчаба, касієрка — Олена Стінка, кореспонд. секретарка — Ґеня Микитяк.

Референтки: горожанства — Ангеля Хоманчук, недільної школи — Евдокія Васильовська, членства — Віра Камінська, фундації і журнала — Елена Коваль, відділу СУМК — Ґеня Маковецька, предст. льокальної Жіночої Ради — Ґеня Микитяк, Зоня Патращук, Ангеля Хоманчук, сестриці — Катерина Білява, Анастасія Світик, Елена Коваль, Меланія Спицька, комітет чергування хлопчиків біля престолу — Марія Бурдейна, Катерина Білян і Анастасія Кутрик.

Ґеня Микитяк, секр.

ВІННІПЕҐ, МАН.
Відділ ім. Кн. Ольги при Соборі Св. Покрови

Річні збори відділу відбулися 8-го грудня 1966 року в соборній авдиторії. Предсідницею цих зборів була пані Д. Бабинчук, а секретарювала пані В. Кутна. Під час цих зборів, урядниці та голови комітетів звітували про цілорічну працю та діяльність відділу. Впродовж року відбулось 12 звичайних засідань, одне засідання для зложення пляну праці на наступне півріччя, відбулося у голови відділу, пані М. Сеніцької.

Наш капелян, о. І. Стус виголосив доповідь — науку про Піст та Св. Таїнства, як також висвітлив два фільми релігійного змісту. Заходами осітнього комітету ми відсвяткували сято Лесі Українки, під час якого пані Н. Піп виголосила святочний реферат. Ми також урочисто відсвяткували Свято Книжки та 50-річчя від смерти письменника Івана Франка. На цьому подвійному святі надзвичайно гарний реферат виголосила пані Г. Матвіїв, а наш жіночий хор під проводом пані О. Мельник виконав кілька пісень.

Наш відділ зарядив навчання писання писанок перед Великоднем для учнів рідної і недільної школи. Під опікою відділу провадиться школа українських танків. За минулий рік школа танків дала 12 концертів.

Впродовж року були улаштовані такі підприємства: Показна лекція в „Манітоба Кукінґ Скул", дві пирогові вечері, разом з соборним сестрицтвом, весняний чай і розігравка, фільм і виклад про алькоголь, весняний базар, дві випродажі вживаного одягу, дві виставі капелюхів, продаж печива, пирогів та голубців у міській крамниці Поло Парк, купили завісу на сцену до соборної авдиторії в ціні $725.00, купили „Миксмастер" до соборної кухні, улаштували Різдвяну забаву для членок нашого відділу.

Добродійна діяльність: Кільканадцять членок відділу приготовили і занесли Різдвяну вечерю старшим і самітнім членам соборної громади, як також приготовили Різдвяні пачки-подарунки потребуючим і хворим нашого відділу. Членки ходили щедрувати на користь Собору і літньої оселі „Веселка". По черзі зайнялися відсвяткуванням дня іменин Селкирк Дей Сектер, де сходяться старші громадяни північного Вінніпегу, а саме: приготовили перекуску, великого торта, зайнялися програмою і співом. Того дня прибуло дуже велике число старших громадян до центру. На Великдень відвідали хворих у лікарнях зі свяченими пасочками і святочними кошичками, що їх приготовили членки відділу. Стараємось допомогти в праці, а теж і в інших організаціях.

Наш відділ належить до місцевої Жіночої Ради, помагаємо разом з членами Соборного відділу СУМК під час українського Дня і збірки. Даємо печиво і допомогу і гроші на такі підприємства як: чай для сліпих, чай у старечім домі Пресвятої Родини, річний чай КУК у міській крамниці, чай Ґуд Нейбор Клюб, також продаж печива у Вінніпезькій Симфонічній Оркестрі у міській крамниці. Приготовили день українського студента під час річного шкільного чаю. Членки нашого відділу допомагають соборному сестрицтву у підготовці спільної Святої Вечері на Йордан та спільного свяченого на Великдень. Відділ спільно з шкільним комітетом приготовив осінній час, чистий прихід з якого призначений на потреби рідної школи.

В порозумінні з шкільним комітетом, наш відділ опікується дитячими садками при рідній і недільній школах. Кілька членок нашого відділу навчають в рідній та недільній школах. Під опікою відділу є два відділи СУМК; старший відділ Тризуб і молодший —Під-Тризуб. Обидва відділи є досить активні, брали участь у драматичних змаганнях і виграли трофей, брали участь в окружних —з'їздах, в концертах у місті Вінніпегу і поза ним, підготовили чай в День Матері. Члени молодшого відділу Під-Тризуб всі мають однострій.

Відділ постійно підтримує і поширює журнал „Промінь". Членки помагають в роботі під час сезону на літній оселі Веселка. Багато членок нашого відділу були виховницями на тій же оселі. Наші членки виконували обов'язки Надзірної Ради СУМК і програми на літній оселі. Разом з іншими православними громадами міста Вінніпегу приготовили поминальний обід під час похорону бл. п. о. Т. Ковалишина. Відділ вислав чотири делегатки на осінній провінціяльний з'їзд Союзу Українок, членки помагали приготовити чайне прийняття під час згаданого з'їзду. Членки приготовили обід під час провінційного осіннього з'їзду СУК, як також гостили на обіді учасників з'їзду СУС, та усіх сумківців на їхньому провінційному з'їзді, приготовили для сумківців обід, коли вони святкували сій 35-літній ювілей.

Фінансові зобов'язання: Відділ заплатив свій бюджет до централі: Пожертви: $100.00 — на літню оселю „Веселка", $110.00 — коляда на Собор Св. Покрови, $5.00 — Марч оф Даймс, $25.00 — для Альфа-Омега на покриття коштів виставки образів маляра Івана Курелика, $20.00 — на пресовий фонд журналу „Промінь", $100.00 — степендії для чотирьох курсантів на Літні Курси Українознавства при Колегії Св. Андрея, $10.00 — на Селкирк Дей Сентер, $10.00 — на „Український Голос", $50.00 — на фундацію Наталії Кобринської, $25.00 — на Історію Українців Канади — в 100-річчя Канади, $1,000.00 — на Собор Св. Покрови, $100.00 — на проект Союзу Українок в 100-річчя Канади, $32.00 — за друкування книжок на розіграву для СУМК, $4.00 — вкладка до Вінніпезької Жіночої Ради, $10.00 — до Вінніпезького Юнайтед Вей, $5.00 — до пров. СУМК на стипендійний фонд, $5.00 — вкладка на з'їзд СУМК, $15.00 — значки Марусі Бек на фонд „Променя". Осталось у банку з 1965 року — $753.10. Приходи за рік 1966 — $778.57, розходи за 1966 рік — $3,817.29, осталось в касі: $714.38.

Заряд т-ва на 1967 рік: — М. Кушнірик — голова, М. Сеніцька — бувша голова, С. Керелюк — заступниця, Д. Бабинчук — заступниця голови, В. Кутна — рекордова секретарка, Б. Хімюк — фінансова секретарка, М. Паюк — касієрка, С. Керелюк — кореспонденційна і пресова секретарка, добр. Н. Стус і М. Луценків — освітній комітет, М. Ковальчук і В. Ковальчук — господині, А. Музичук — репрезентантка до Вінніпезької Жіночої Ради, Г. Хімюк, Г. Гельмич, М. Паралюк, А. Стефанко і М. Равлюк — телефонічний комітет. Референтки: С. Пелех — журнала „Промінь", К. Шот і Г. Онуфрійчук — до КУК, Г. Онуфрійчук — музею, М. Кушнірик — Червоного Хреста. Надзірна Рада СУМК і молоде братство Св. Покрови, Надзірна Рада молодшого СУМК — М. Ковальчук і І. Мельник. М. Приходько — представниця до оселі „Веселка". Шкільний комітет: — М. Зайцев — голова, М. Задорожна — заступниця, М. Кушнірик, М. Ковальчук, М. Паралюк, А. Юрійчук і А. Шевель — членки, Д. Бабинчук — фінансова секретарка. Л. Михайлов і І. Мельник — школа народніх танків.

В. Кутна, секретарка.

ЙОРКТОН, САСК.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори т-ва відбулися 19-го грудня 1966 року, в Народному Домі. Голова пані А. Цимбаліста відкрила збори. Молитву провів Всеч. о. В. Бойчук. Отець Парох привітав присутніх членкинь, дав признання голові товариства за взірцевий провід, а всім членкиням за їх невтомну працю для нашої церкви й громади та побажав добрих успіхів у зборах.

Предсідницею зборів була добр. О. Бойчук, а секретаркою пані О. Піць. По відчитанні протоколу з останніх річних зборів членки заряду й комітетів здавали звіти з цілорічної праці товариства. За звіти й працю предсідателька від імени всіх присутніх подякувала звітуючим, а голові пані А. Цимбалістій вручила прекрасний букет живих квітів. Рік-річно наш відділ надгороджує спеціяльними ложечками членок, які стопроцентово були через рік на зборах. Цього року такі надгородні ложечки отримало сім членок.

Діяльність товариства: Впродовж 1966 року товариство відбуло 9 місячних зборів, одні надзвичайні й 4 засідання заряду. Наш відділ постійно опікується недільною і українською школами, як також в разі потреби помагає фінансово відділові СУМК. В 1966 році в недільній школі навчалося 85 дітей, а в українській початкову 43, а пізніше 18. Недільна школа відбувається в приміщенні під церквою і є поділена на 6 кляс, а учителюють слідуючі: пані В. Верещук, панни: М. Шинківська, Ш. Воронюк і Леся Бойчук; п. п.: М. Залєщук і Н. Гишка. Заступають: добр. О. Бойчук, Є. Погорлик, О. Піць, панни Е. Боднарик, Ш. Кузик і п. В. Семенюк. Українську школу вчили добр. О. Бойчук і пані О. Піць, яка є також головою шкільного комітету. Діти цих шкіл виступали в концертах Шевченка, Святої Матері і Св. Миколая. Товариство щороку з нагоди Св. Причастя в часі Великого посту, дає дітям і сумківцям перекуску, а в часі Різдва Христового обдаровує всіх дітей даруночками, які під час концерту роздає їм Св. Миколай. Також наш відділ в цей час не забуває свого о. Пароха, добродійку й учителів недільної школи, яких, за їх працю для дітей, Св. Миколай також обдаровує даруночками. Під кінець шкільноро року товариство справляє для всіх дітей пікник.

Перед Великоднем в часі посту товариство влаштовує вечорки писання писанок для старших і молодших, які через роки очолює пані В. Трофанюк. Комітет відвідування хворих відвідує

постійно хворих по шпиталях чи по домах, доставляючи їм квіти й дарунки, а в часі Великодня обдаровує їх писанками й свяченим. Товариство передплачує до місцевого шпиталю „Український Голос", „Вісник" і „Промінь". Відділ опікується бібліотекою, яка є при нашій громаді, й час від часу докуповує до неї нові видання. За поміччю добр. О. Бойчук і Лесі Бойчук аматорский гурток при товаристві дав успішний концерт „Вечір сміху й розваги". В часі Великого посту о. Парох відправив Парастас за померших членок товариства, на якому були присутні майже всі членки. Влаштовано чайне прийняття для новописаних членок з відповідною програмою. Наш відділ вітав у себе провінційну голову, шановну паню С. Стратійчук з Саскатуну. Пані Стратійчук дала нашим членкам надзвичайно цікаву промову, як також висвітлила образки зі своєї подорожі по Зах. Україні й Польщі. Заходом освітної референтки, пані А. Лис, наш відділ мав нагоду почути доповідь і побачити висвітлення фільму пана Гека на Сторіччя Канади. Також властителька склепу з квітами „Фантазія" демонструвала нашим членкам, як робити різні букети на різні оказії. Відзначено память Лесі Українки й Ольги Кобилянської. Відбуто успішно День Студента для студентів йорктонської парафії. На цей день запрошено на головного промовця п. М. Кіндрачука з Саскатуну, який надзвичайно цікаво промовляв до студентів і старших. Товариство вислало три делегатки на провінціяльний з'їзд до Саскатуну, а також оплатило подорож двом сумківцям на їх зїзд. Рік річно наш відділ бере участь у святкуванні День полеглих на 11-го листопада й кладе разом з іншими організаціями міста коло Синотафу свій вінок. На Сторіччя Канади товариство взяло собі один проєкт, а це вишиття всіх обрусів до церкви.

Поза освітною працею наше жіноцтво також працює над здобуттям фінансів, з яких допомагає нашій громаді в виплаті довгу нової церкви й жертвує на інші добродійні цілі. Впродовж року улаштовано два чаї з випродажем українського традиційного печива, писанок, вишивок і інших ручних виробів. Відбуто спільне свячене, храмовий обід, обід з нагоди Дня Студента, пущення, осінню громадську вечерю і вечерю для членок з нагоди Різдва Христового. Поза тим товариство дало спільне з греко-кат. товариством перекуску для танцюристів „Євшан" з Саскатуну, які дали концерт в Йорктоні. Дали також перекуску для клініки „Червого Хреста". Членки приготовляють бенкети, весільні прийняття і похоронні перекуски чи обіди.

Фінансовий звіт: З 1965 року остало в касі $1,115.41; приходи в 1966 році: $13,429.89, розходи — $13,540.62, в касі остало на 1967 рік — $1,004.68. Жертви товариства в 1966 році: На місцеву церкву $6,000.00, на Народний Дім $980.00, на стипендію двом йорктонським студентам теології, п. Орестові Равлюкові і п. Андрієві Сірому $300.00, до централі Союзу на проєкт 100-річчя Канади $182.00, бюджет до централі $123.00, на видання Історії українців Канади $25.00, на пресовий фонд „Променя" $27.00, на оселю „Тризуб" коло Канори $25.00, організаційний фонд СУС $10.00 і на інші загально добродійні цілі $25.00.

Заряд на 1967 рік: Уступивша голова — А. Цимбаліста, голова — Є. Погорлик, заступниці — П. Процишин, О. Піць і П. Гарвей, рекорд. секретарка — А. Лис, кор. секр. — П. Семенюк, фінанс. секр. — С. Скварчук, касієрка — К. Волощук. Контрольна комісія: Р. Стратійчук, М. Прокопчук і М. Склярук. Референтки: Освіти — добр. О. Бойчук, журнала — С. Ригус, заряджения бенкетів — А. Заліщук, до СУМК — Д. Магас. Господинь очолює А. Владійчук, старших сестриць — А. Гишка. Комітети очолюють: Відвідування хворих — В. Трофанюк, мистецтва — Д. Корбут, членства — М. Склярук і М. Прокопчук, соціяльний — Р. Стратійчук, 100-річчя Канади — А. Цимбаліста: Представниці до місцевої Жіночої Ради — А. Лис, до округи — А. Цимбаліста. Бібліотекарка — О. Піць.

Рік праці в нашому відділі пройшов успішно з надією на ще кращі успіхи в 1967 році, в Столітнім році Канади, а 40-літнім Ювілею Союзу Українок Канади.

Параскевія Семенюк, кор. секр.

ФОВМ ЛЕЙК, САСК.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори т-ва відбулися в Народнім Домі 7-го грудня 1966 року, вечером. Збори відкрила голова т-ва М. Крисовата.

Впродовж року т-во виконало багато праці: відбулось 12 місячних зборів, членки улаштували продаж Великоднього печива, писанок і чай, відбули базар і чай, прилагодили храмовий обід і осінню вечерю, помагали з перекускою під час 3-ох похоронів, давали поминальні обіди. Членки приготовили і видали 4 весільні вечері, вечерю для учителів державних шкіл у місті і вечерю для гольф клюбу.

Комітет відвідував хворих членок в лікарні і по домах. Членки т-а взяли участь у спільній молитві світу.

Товариство дало нагороду студентці державної школи, яка мала найвищі оцінки в науці за українську мову в 12 клясі в державній школі в сумі $50.00, нагороджена студентка — пані Рудей з Шіго, Саск. Т-о купило речі до Народнього Дому і також до церкви, дало пожертву на Червоний Хрест та інші добродійні організації, купило овочі для хворих у лікарні на Різдво. Т-во зложило свою датку на проєкт 100-річчя Союзу Українок та вислало бюджет до централі. Предсідницею зборів була пані А. Кіцул, секретаркою — В. Гарас.

Заряд т-ва на 1967 рік: Голова — М. Франко, азступниця — М. Крисовата, секретарка — В. Гарас, заступниця секретарки — М. Головата, касієрка — К. Чайковська, фінансова секретарка — Д. Кіцул. Котрольна комісія — М. Крисовата, В. Ілюк.

Нашому журналові „Промінь" бажаємо найкращих успіхів.

В. Гарас, секр.

БЮКЕНАН, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жін. т-ва ім. Лесі Українки відбулися в домі пані А. Олійник, 1-го грудня 1965 року. Збори відкрила голова т-ва пані К. Василів молитвою і була також предсідницею. Вона подякувала членкам за поміч і добру кооперацію впродовж цілого року. По цім слідували звіти членок заряду і вибір заряду т-ва на 1967 рік. (Вибрано той самий заряд, з малими змінами).

К. Василів — голова, —М. Сеньків — заступниця, І. Скорець — рекорд. секретарка, Ю. Талпаш — кореспонд. секретарка. Контрольна комісія — А. Олійник, С. Дорошенко, В. Кіцан. Господині — З. Дробот, Ю. Задерейко, А. Грицай.

Впродовж року т-во відбуло 10 місячних зборів і улаштувало такі імпрези: храмовий обід, базар, чай і прощальний вечерок. Нашим проєктом на 1966 рік було поправити будинок Народнього Дому. Жіноче товариство помагало фінансово оплатити нові крісла, заложити нову під-

логу, а членки помагали малювати.

Наше товариство мало велику приємність, гостити в себе голову провінціяльної екзекутиви Союзу, пані Соню Стратійчук, яка поділилася з нами своїми враженнями з подорожі по Европі, висвітлюючи знимки.

Нашим проєктом на 1967 рік є: вишити нові обруси до церкви, також помогти фінансово у будові нової кухні при нашім Українськім Народнім Домі. **К. Василів,** секретарка.

АЙТУНА, САСК.
Відділ ім. Св. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулися в залі Народнього Дому 29 листопада, 1966 року. Предсідницею зборів була пані Марія Чайка, а секретаркою пані Віра Мачула.

Діяльність т-ва: За рік відбулось 10 місячних зборів. Членки приготовили обід на храм нашої громади, спільне свячене по Великодні, дві вечері під час осіннього базару, улаштували два випродажі печива — один перед Великоднем, де також продавали писанки, а другий перед Різдвом. Членки брали участь у фестивалі колядок та ходили колядувати на церкву під час Різдва, займались приготуванням весільних обідів і раз у місяць вечерю для членів Лайнс Клюбу, розкупили почесні марки Марусі Бек. Членки нашої громади закупили будинок міської залі і наше т-во помагає фінансами в цій справі.

Впродовж року жіноче т-во пожертвувало поважну суму на різні громадські потреби. Фінансоий звіт: Осталось з 1965 року — $511.02, приходи в 1966 році — $3,440.30, розходи — 1,944.52, осталося в касі — 2,002.40.

Заряд т-ва на 1967 рік: Віра Мачула — голова, Павліна Смеснюк і Маня Левко — заступниці, Софія Давидюк — секретарка, Емілія Смиснюк — касієрка. Контрольна комісія — добродійка Апонюк, Марія Мартинюк і Марія Березюк. Сестриці до церкви — Параня Смиснюк, Анна Козій, Катерина Лецюк.

Софія Давидюк, секретарка.

ВЕЛИКОДНІЙ ПОКАЗ

Як і минулого року, так і тепер, Рада Народнього Мистецтва етнічних груп в Торонті, влаштувала в Міській Ратуші — Показ Великодніх столів та звичаїв всіх етнічних груп дня 19-го березня 1967 року.

Українську групу заступав Комітет Українок Канади, відділ Торонто, який і приготовив Великодній стіл. Святочний стіл був прикритий гарним вишиваним обрусом. На стіні над столом красувалися два великі образи: дві прекрасні писанки — праця нашої відомої малярки Г. Новаківської. На столі була розложена наша традиційна їжа: посередині пишалася велика паска прикрашена Хрестом (витвір пані М. Велигорської); по боках стояли баби, які спекла пані С. Ткач; на тарільці лежали крашанки; була ще шинка, ковбаса, сир, масло, а також майстерно зроблені з тіста пташки й цілі гнізда з пташками — робота пані С. Ґонти. Було ще й солодке печиво: сирник, перекладанець, торт. Та найкращою прикрасою нашого стола були наші писанки, які притягали увагу великої кількости гостей.

Так само як і писанки, красувалися коло нашого столу гарні панночки в народніх строях — Тамара Фролова, Дануся Кущак, Орися Бойдукевич, Мирося Онищук і Оля Фірман та хлопці — Ярослав Шух і Василь Балан; були ще діти в гуцульському одязі: Орест і Ірина Дрогобицькі.

Також приваблювало людей підійти до нашого столу та подивитися як пишуть писанки: писав п. Єлиїв та пані О. Онищук. Цього року ми теж роздавали летючки в англійській мові про наші Великодні звичаї.

Зоя Плітас, прес. референт.

ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧЕРОК
П-ВА ЙОСИФА Й МАРІЇ ГАНЕВИЧІВ

Дня 1-го травня вечером приятелі п-ва Йосифа й Марії Ганевичів зійшлися в домі п-ва Романа й Марії Островерхих на прощальний вечерок. П-во Ганевичі перебираються з Келгарі до Медесин Гет, Алберта, і присутні побажали їм всього найкращого на будуче.

За свого перебування в Келгарі, вони причинилися дуже багато до зміцнення нашої організації. Пані Марія була заступницею голови СУК в Керґарі, а п. Йосиф був заступником голови СУС в Келгарі.

Вони були активними членами церковної громади ,за що присутні зложили їм велику подяку. Ми жалуємо, що ми стратили таких добрих членів, але віримо, що вони будуть і там такими активними.

На пам'ятку було вручено їм скромний дарунок від всіх присутніх: З цієї нагоди вислано $5.00 на фонд „Променя". **Геня Микитяк.**

СВЯТО ГЕРОЇНЬ В ТОРОНТІ

Цього ювілейного року — сторіччя Канади — Комітет Українок Канади, відділ Торонто, влаштував Свято Героїнь в пошану жінок-піонерок. Свято відбулося 5-го березня 1967 року в авдиторії УНО при вулиці Каледж, Торонто.

Вступне слово сказала голова пані Г. Ганківська та привітала жінок-піонерок (їх було десять — більшість членки наших складових орранізацій, які входять до КУК, відділ Торонто), які сиділи в першому ряді, та яким причепили квітку-корсаж членки Управи КУК.

Потім співав жіночий хор ОЖ ЛВУ „Чайка", який гарно виконав кілька пісень. Доповідь цікаво подала пані А. Токарик, голова Союзу Українок Канади. Говорила вона про життя піонерок, їхні труднощі в перших роках поселення та успіхи їхніх дітей та внуків. Згадала зі зворушенням про свою бабуню, яку виставляла як приклад тодішніх геройських жінок, що завзято боролися за збереження українських традицій та звичаїв, за приналежність до своєї церкви та за утримання своєї української мови.

Пізніше виступив струнний квартет Музичного Інституту ім. М. Лисенка: Орест Ковалів (перша скрипка), Роман Онищук (друга скрипка), Богдан Скалій (віоля) та Андрій Ковалів (віольончеля). Молоді музиканти добре заграли Лисенка та Моцарта.

З рецитацією виступила відома наша поетка Віра Ворскло, яка з притаманним їй ентузіязмом виголосила вірш Лариси Мурович та свій власний, присвячений жінкам-піонеркам.

Як соловейко, заспівала кілька пісень, молода наша співачка Л. Бербенець під фортепіяновим супроводом пані Г. Голинської. А художне читання уривків із „Синів Землі" Ілл. Кириляка, яке по мистецьки подала пані А. Стебельська, зробило незабутне враження на всіх присутніх. Ще заспівав кілька пісень хор „Боян" при філії УНО в доброму виконанні. На закінчення всі присутні заспівали „Ще не вмерла Україна".

Зоя Плітас, прес. референтка.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ

У річнім звіті відділу ім. Лесі Українки, який поміщений в ч. 6 журнала, на ст. 32 зайшла похибка в імені секретарки: у тексті і підписі подано А. Вахна; має бути **Анна Вахняк.**

Редакція.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ДО УКРАЇНСЬКИХ ГОСПОДИНЬ - ЧИТАЧОК

Українська кухня славиться своїм смаком страв і відживною їх вартістю. Багато наших пань знають як приготовляти страви, випікати печива. Хочете поділитись своїм кулінарним знанням з іншими? Редакція запрошує вас до співпраці. Присилайте приписи страв ,печив хлібних, тортів, великоднІх, мясив, яринних страв. Будемо вдячні за кожний припис. Висилайте на адресу журнала „Промінь".

Редакція.

Торт помаранчево-мігдаловий

Складники на два верхні коржі: 4 великі помаранчі, 1 горнятко цукру, ½ фунта обчищених мігдалів, 8 жовтків, 6 білків, 2 ложки тертої булки.

Спосіб: Витиснути сік з помаранч, а шкірку потерти на тертці. До соку додати цукор і варити 10 хвилин на вільному вогні, або на парі і постійно мішати, по цім додати мігдали, помаранчеву шкірку та варити аж маса злегка згусне. Вихолодити. Тепер до вихолодженої маси додавати по одному жовткові і за кожним жовтком докладно вбивати. Вбити білки на тугу піну, домішати терту булку і злучити з попередньою масою злегка завивати піну з білків.

Дві круглі форми вимастити добре маслом і притрусити мукою. Масу виложити у форми і пекти в температурі від 350 до 375 ф., приблизно пів години.

Складники на спідній крихкий корж: 2 жовтки, 2 повні ложки масла, або маргарини, (може бути ложка масла і ложка маргарини), 2 ложки цукру, 2 білки вбиті на піну, 1½ горнятка муки, ½ ложечки порошку до печива (бейкінг павдер).

Спосіб: Всі складники добре утерти і спекти один корж в температурі 350 до 375 ф.

Коли коржі готові, цей спідній корж помастити винною сливковою мармелядою (домашньою). Два верхні коржі переложити мігдаловою масою.

Складники на мігдалову масу: ½ горнятка густої свіжої сметанки (гвипінгс крім), 1 горнятко мелених мігдалок, ½ горнятка цукру-мучки (гвипінг крім), 1 горнятко мелених 1 ложечка ванілії.

Спосіб: Сметанку вбити, додати цукор, мучку, мігдали, терту булку і ванілію — все разом вбити і цією масою переложити торт. Верх полюкрувати цукром, який хто любить і удекорувати свіжими помаранчами.

Смажена курка

Почистити молоду весняну курку, розчленувати і всі кавальчики повтирати сухою стиркою. Посипати кожний кавальчик посоленою і поперченою мукою. Для цего найкраще уживати паперову торбину. Всипати муку в торбину і вложити по два три кавальчики курки нараз. Потрясти добре торбиною, щоб кожний кавальчик обкачався в муці. Коли вже всі кавальчики посипані мукою, смажити їх в гарячім товщі. Товщу має бути в ринці найменше пів цаля. Кожний кавальчик зарумянити в товщі з обох сторін. Це бере від 12 до 15 мінут. Вибрати мясо з товщу і складати в другу ринку рядком одною верствою. Розтопити трохи масла, розправити молоком, або росолом і полляти по кожному кавальчикові. Накрити і пекти в температурі 350 ступнів найменше пів години, або аж мясо буде мяке. Якщо мясо в часі печення виглядає сухим, покропити його топленим маслом.

Спечене мясо вийняти на велику тарілку, а до сосу додати трохи муки розправленої в зимній воді. Заварити сос заправити до смаку і подавати в окремій мищині.

Літня суконка з білого полотна.
Комітет мистецтва—філія в Торонто.

Рабарбарова мармеляда

1 помаранча, 6 горнят покраяного рабарбару, 1 горнятко ананасу (покришеного), 6 горнят цукру.

Витиснути сік з помаранчі, а шкірку змолоти на дрібно. Змішати всі складники разом і додати ложку дві води. Варити аж згусне. Дати гарячу мармеляду в стерилізовані слоїки і закрутити тісно.

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

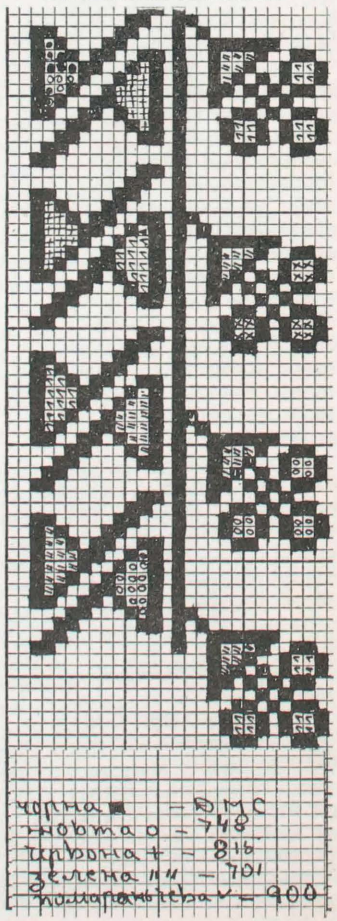

В СПРАВІ ЗАКІНЧЕННЯ КАМПАНІЇ

На початку 1965 року, в пятиріччя журнала „Промінь", Союз Українок Канади проголосив був кампанію за новими передплатниками та пожертвами на пресовий ювілейний фонд на скріплення і забезпечення дальшого існування нашого журнала.

Того самого року, вкоротці по проголошенні кампанії відбувся головний з'їзд Союзу Українок в Торонті. Кампанії на місцях членство не вспіло провести за такий короткий час. Тому відзначення за найбільше число придбаних передплатників, відбудеться на з'їзді, на одній з сесій Союзу Українок Канади.

ОЛЬГА ЗАВІСЛЯК,

центральна референтка журнала.

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ ЖУРНАЛА

Торонто — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. журнала А. Бойко переслала на прес. фонд і відновила передплати 19-го квітня і 24-го травня $35.00.

Едмонтон — Відділ при Катедрі Св. Івана, реф. К. Міськів знову переслала на прес. фонд і передплати $13.00.

Ванкувер — Відділ ім. Л. Українки, Д. Мастюх, 21-го квітня переслала на передплати $28.00 (дві нові) раніше 30, разом 32.

Вернон — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Е. Несміла на відновлення передплат $8.00.

Монтреал — Відділ ім. Доньки України, добр. Л. Слюзар $32.00 на прес. фонд і передплати (одна нова), раніше 7, разом 8.

Вакав, Саск. Добр. Олена Славченко придбала одну нову передплатницю.

Норт Сурі, Б. К. — М. Антонішка на відновлені передплати $8.00.

Флин Флон — В. Перепелюк на відновлені передплати $10.00.

Айтуна, Саск. — Пані М. Березюк одну нову передплату і прес. фонд $14.00.

Четам, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, добр. К. Квасницька на прес. фонд $5.00.

Овкборн, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, голова Ґ. Матієшин за значки М. Бек $10.00.

Вегревил, Алта — Відділ ім. Л. Українки, реф. О. Мельничук з 3-го і 8-го травня на прес. фонд і передплати $23.00.

Торонто — Відділ ім. Княгині Ольги, секр. В. Лавринюк переслала на пресовий фонд $18.00.

Йорктон — Відділ ім. О. Пчілки, реф. С. Ригус переслала 12-го травня $31.00 на відновлені передплати й пресовий фонд.

Монтреал — Відділ ім. Л. Українки, добр. Галина Костюк переслала $16.50 на передплати й пресовий фонд.

Форт Френсес — Відділ ім. Св. Анни, М. Ковальчук на відновлені передплати $8.00.

Реджайна — Відділ ім. Доньки України на відновлені передплати реф. М. Юзик $8.00.

Блей Лейк, Саск. — Відділ ім. Х. Кононенко із збірки під час ювілейного свята, М. Цьона переслала на пресовий фонд $15.00.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки реф. журнала Марія Білоус доручила до канцелярії „Променя" $34.00 на відновлені передплати й прес. фонд.

Гамільтон — Пані Н. Параш переслала $10.00 на пресовий фонд і передплати (одна нова).

Із збірки на 50-літнім ювілею подружжя п-ва В. і М. Крижановських — Скарборо, Онт., М. Боднарчук переслала ..... $20.00.

Відділ ім. О. Кобилянської — Смокі Лейк, Алта. 10.00.

З похорону бл. п. Григорія Будника — Гамільтон, о. В. Федак переслав ..... 7.00.

З похорону бл. п. Івана Новака — Елов Крік, Саск., Іван Дорош переслав ..... 5.00.

Пані Текля Кудрик — Ватсон, Саск. ..... 5.00.

Пані А. Кіящук — Торзбі, Алта. ..... 5.00.

Пані Маріянна Куцак — Бенф, Алта ..... 5.00.

Відділ ім. О. Басарабової — Калгарі, Алта, ... 5.00.

Відділ ім. Л. Українки — Бюкенен, Саск. ..... 3.00.

Пані Маруся Ґузиляк — Дірборн, Миш. ..... 2.50.

Пані А. Коропецька — Торонто ..... 2.00.

Пані Б. Коновальчук — Норт Сорі, Б. К. ..... 2.00.

Пані І. Барабаш — Сван Ривер, Ман. ..... 2.00.

Пані Р. І. Кіндрачук — Саскатун ..... 2.00.

Пані Анастасія Рурик — Бирнабі, Б. К. ..... 2.00.

Н. Метулинська — Ґримзбі, Онт. ..... 2.00.

Пані Марія Ґупка —Йорктон, Саск. ..... 2.00.

Пані Галя Липка — Гамільтон, Онт. ..... 2.00.

Пані Анна Євчук — Давнсвю, Онт. ..... 2.00.

Пані З. Данека — Бигар, Саск. ..... 2.00.

Пані Н. Параш — Гамільтон, Онт. ..... 2.00.

Пані Марія Демчук (Михайлова) — Давфин, Ман. 2.00.

По $1.00 дол. — Наталія Духній, Винтерборн, Алберта, Ґ. Рудко — Брудергайм, Алта., Н. Солона, М. Зачернюк, А. Садецька — Едмонтон, Марцеля Ґулька — Ватерфорд, Онт., Марія Клімашко — Бенкенд, Саск., В. Страшок — Торгилд, Алта., М. Івасечко, Марія Юрків, С. Редкевич, добр. Галина Костюк — Монтреал, Агафія Ґаба — Ґренд Велий, Онт., Софія Грицан — Струан, Саск., Анна Сташко — Торзбі, Алта., Ст. Мицкан — Горен, Алта., Галя Фодчук — Вегревил, Алта., Ніна Кузьменко — Лондон, Онт., Анна Стечишин, Т. Деда — Вінніпеґ, П. Семенюк — Йорктон, А. Ґулак — Інглис, Ман., С. Гарасимчук — Ґарленд, Ман., А. Звоздецька — Сенгудо, Алта., добр. А. Ґерус — Форт Вілліям, В. Вовк — Овкборн, Ман., А. Ткаченко — Летбридж, Алта., М. Рудник — Сіба Біч, Алта., Е. Кудла — Келовна, Б. К., О. Шнурко — Куксвил, Онт., Іван Макух — Драйден, Онт., М. Колодій, Анна Балан, Торонто, Марія Чайка — Келигер, Саск., М. Качура, М. Бурак — Бібзвил, Онт., М. Вівчар — Гамільтон, Онт.

По 0.50 ц. — Марія Б. Ф. Ільків — Мусідора, Алта.

———x———

В наступних числах журнала буде поміщене конкурсове оповідання п. з. „Покоління зійдуться" — Івана Боднарчука. Це оповідання було відзначене на конкурсі Союзу Українок Канади під час головного з'їзду Союзу в Торонто 1965 року. Журі признало йому першу нагороду.

P 9F
MALANCHUK MRS N JAN 68
10959-117 ST
EDMONTON ALTA

UKRAINIAN WEEK AT EXPO '67

UKRAINIAN WEEK, HOSPITALITY PAVILION, JULY 24th to 28th inclusive.

Program from 2 to 4 & 7 to 9 P.M. Except Tues. 7 to 9.

DEMONSTRATIONS — AND EXHIBITS — will be on display all week.

HOSTESSES — Each day will be sponsored by a different group. A president will speak at each program on the work of her organization.

FASHION SHOWS — coordinated by UKRAINIAN WOMEN'S DIVISION FOR EXPO '67.
Historical costumes — from Ukrainian National Women's league of America Inc. in New York; National costumes — from Toronto, Winnipeg and Montreal; Embroidered modern dress — from Montreal.

DOLLS — over thirty-five dolls will be displayed in various costumes from different regions of Ukraine, with Map of Ukraine in background.

CONCERTS & ARTISTS — musical performances, details on separate sheet.

BOOKS — by or about Ukrainians, on exhibit at the Canadian, and Hospitality Pavilion.

PAINTINGS AND SCULPTURES — by Ukrainian Artists, at the Hospitality Pavilion.

"KOZA DEREZA" — Children's Opera from Winnipeg, at Hospitality Pavilion, Thursday, July 27th, 2 to 4 p.m.

HANDICRAFTS — CANADA CRAFTS, exhibit, competition and sale, 2025 Peel Street, June 21st to August 24th.

UKRAINIAN YOUTH DAY — a Youth Rendez-vous, and a Festival of Songs and Dances, and Exercises, to be held on EXPO grounds, "Plaine de Jeux", St. Helen's Island, Saturday, July 29th.

INFORMATION BUREAU — at ARKA Book Store, Mr. Melnychenko, 3644 St. Lawrence Blvd. Tel.: 842-3496. Information available about Ukrainian Churches and Cultural Centres; and accomodations. Ukrainian Souvenirs for sale.

SERVICES — Accomodations available at Ukrainian homes at $5.00 per person per night or less. Children half price. Privileges included. Also accomodations at Ukrainian Camps. Write to: **Mrs. L. Shulakewych,** 9031 Lacordaire Str., St. Leonard, Montreal. Tel.: 322-9939.

PORTRAIT SKETCHES MADE TO ORDER — by Hlib Radchenko, Montreal Artist, at la Ronds, EXPO.

UKRAINIAN WOMEN'S DIVISION FOR EXPO '67, MONTREAL:
President — Mrs. Halyna Melnyk.
Vice-Presidents — Mesdames, L. Shulakewych, H. Krisa.
Recording sec. — Mrs. O. Humenuik. Corresponding Sec. — Mrs. O. Sudchak.
English Sec. — Mrs. E. Zagurak. Treasurer — Mrs. S. Kulba.
Members — Mesdames, M. Cholij, O. Kucharska, M. Senkus, E. Shnuriwska.

UKRAINIAN WOMENS DIVISION FOR EXPO '67
UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE

SCHEDULE DURING UKRAINIAN WEEK, HOSPITALITY PAVILION
FROM JULY 24 to JULY 28

MONDAY, July 24:
2:00 p.m. to 4:00 p.m.: Program. Invited Guests — The Canadian Handicrafts Guild. Hostess Group — Ukrainian Women's Organization "Lesia Ukrainka".
7:00 p.m. to 9:00 p.m.: Program. Invited Guests — Business & Professional Women's Club Inc., University Women's Club of Montreal Inc. Hostess Group — Women's Ass. of Canada, League for Ukrainian Liberation.

TUES., July 25:
7:00 p.m. to 9:00 p.m.: Program. Invited Guests — United Nations Association, Mtl. Hostess Group — Women's Auxiliary, Ukrainian Youth Association of Quebec.

WED. July 26:
2:00 p.m. to 4:00 p.m.: Program. 7:00 p.m. to 9:00 p.m.: Program. Invited Guests — National & Montreal Council of Women. Hostesses — Women's Council Ukrainian Canadian Committee & Ukrainian Women's Association of Canada.

THURS., July 27:
2:00 p.m. to 4:00 p.m.: Children's Opera "Koza Dereza" from Winnipeg. Invited Guests — Children's groups of Montreal (Crippled, Orphans etc.). Hostess Group — Ukrainian Women's Division for EXPO '67.
7:00 p.m. to 9:00 p.m.: Program. Invited Guests — The Catholic Women's League & The Citizenship Council. Hostess Group — Ukrainian Women's Catholic League.

FRIDAY, July 28:
10:00 a.m. to 2:00 p.m.: CONFERENCE — Ukrainian Women's Org. of Canada.
2:00 p.m. to 4:00 p.m.: Program. Invited Guests — Women's Art Society, Montreal Ladies Committee, Montreal Museum of Fine Arts. Hostess Group — Ukrainian Women's Organization of Canada.
4:00 p.m. to 6:00 p.m.: PANEL DISCUSSION.
7:00 p.m. to 9:00 p.m.: Program. Invited Guests — Montreal Journalists. Hostess Group — World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

A NOTE FROM OUR COMMITTEE

Our mission is to present to the world at EXPO '67, the true character of the Ukrainian People and their contribution to Canada. We are grateful that Ukrainians from U.S.A., Canada, and abroad are taking an active interest in our efforts.

Every contribution will help Ukrainians prove their identity to the world at EXPO '67.

SOUVENIRS for sale may be sent to Mrs. Z. RONISH, 6355—29th Ave. Rosemount Montreal, 36.

SLIDES of Churches, Institutes, Museums, Choirs, Dance Groups, etc., may be sent to Prof. O. KUSHNIR, 6622 Chatelain St., Montreal, 36.

DONATIONS may be sent to: — UKRAINIAN WOMEN'S DIV. FOR EXPO '67, c/o Mrs. O. Sudchak, 2260 Dorchester W. Apt. 6, Montreal 25. P.Q.

All contributions and donations will be published with a financial statement in Ukrainian newspapers.

Mrs. Halyna Melnyk, President.
6640 Chatelain St.,
Montreal, 36, P.Q.